

Napadna skrka - iz leta 1907!

DOMOLJUB

Izkušnja vsek Števnik. Cena mn je
3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 v.,
za Ameriko in druge tuge države
4 K 60 v.) — Spisi in dopisi se po-
šiljajo: Uredništvo „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitarjeva ulica štev. 2.
Naročnina, reklamacije in Izserati
pa: Upravljalstvo „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopitarjeva ulica štev. 2.

SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO. ☺

Izserati se sprejemajo po si-
dečih cenah: Enostopna poslovrska
(kortina „Domoljubo“ širine 34
mm) stane za enkrat 30 v. Pri več-
kratnem objavljanju primeren pu-
nati po dogovoru. — Posamezne
številke se predajajo po 10 v. če-
zovui promet poštno-branilnega
urada štev. 834.797.

Štev. 19.

V Ljubljani, dné 9. maja 1907.

Leto XX.

Volivci!

Državnozborske volitve so pred durmi. 14. maj se bliža. Stopiti vam bode na volišče, da si izberete za poslance može, ki bodo kot verni katoličani zastopali v državnem zboru vaše koristi in odbijali z vso odločnostjo napade liberalcev in socijalnih demokratov na vero in Cerkev. Z mirno vestjo vam vaša zagovornica in priateljica od nekdaj „Slovenska Ljudska Stranka“ za Kranjsko priporoča sledeče kandidate:

1. Za prvi volivni okraj, mesto Ljubljana:

Ivan Kregar

pasar in zbornični svetnik v Ljubljani.

2. Za drugi volivni okraj, sodni okraj ljubljanski
brez ljubljanskega mesta, t. j. ljubljanska okolica:

Dr. Ivan Šusteršič

advokat v Ljubljani.

3. Za tretji volivni okraj, sodni okraji Radovljica,
Kranjska gora in Tržič:

Josip Pogačnik

deželni poslanec v Podnartu.

4. Za četrти volivni okraj, sodna okraja Kranj in
in Škotja Loka:

Franc Demšar

deželni poslanec na Češnjici.

5. Za peti volivni okraj, sodna okraja Kamnik in Brdo:

Dr. Janez Krek

deželni poslanec v Ljubljani.

6. Za šesti volivni okraj, sodni okraj Vrhnika,
Logatec, Idrija in Cerknica:

Josip Gostinčar

poduradnik „Zadružne zveze“ v Ljubljani.

7. Za sedmi volivni okraj, sodni okraji Postojna,
Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož:

Dr. Ignacij Žitnik

deželni poslanec v Ljubljani.

8. Za osmi volivni okraj, sodni okraji Litija,
Višnja gora in Radeče:

Franc Povše

deželni poslanec v Ljubljani.

9. Za deveti volivni okraj, sodni okraji Krško, Kostanjevica, Mokrohog in Trebnje:

Dr. Janko Hočevar

posestnik v Krškem.

10. Za deseti volivni okraj, sodni okraji Velike Lašče, Ribnica in Zužemberk brez občine Smuka; nadalje občine Banja Loka, Fara in Osilnica v sodnem okraju kočevskem:

Franc Jaklič

učitelj in deželni poslanec v Dobrepoljah.

11. Za enajsti volivni okraj, sodni okraj Metlika, Novo Mesto brez občin Poljanica in Črmošnjice, Crnomelj brez občine Planina:

Franc Šuklje

c. kr. dvorni svetnik v pokoju in deželni poslanec v Dobrepoljah.

Volvci! Oddajte dne 14. maja složno svoje glasove za te može!

Osrednji volivni odbor „Slov. Ljud. Stranke“.

Kandidati „Slovenske kmečke zveze“ za Spodnje Štajersko:

„Slovenska kmečka zveza“ je sklicala v vsakem okraju zaupen shod, ki naj določi kandidata. Vsled sklepov teh zaupnih shodov bo kandidiral

Ivan Roškar

posestnik v Št. Jurju v Slov. gor. in deželni poslanec za volilni okraj Maribor levi breg Drave, St. Lenart, Gornja Radgona in Ljutomer.

Franc Pišek

posestnik in župan v Hotinji vasi za volilni okraj desni breg Drave, Slov. Bistrica in Konjice.

Dr. Anton Korošec

urednik v Mariboru za volilni okraj Smarje, Rogatec, Kozje.

Dr. Jožef Povalej

veleposestnik v Št. Juriju ob juž. žel. in finančni komisar v Mariboru za volilni okraj Celje in Vrantsko.

Franc Robič

deželni odbornik v Gradcu za volilni okraj Marnberg, Slovenji gradec, Šoštanj in Gornjigrad.

Dr. Ivan Benkovič

odvetnik v Brežicah za volilni okraj Brežice, Sevnica in Laško.

Dr. Miroslav Ploj

dvorni svetnik na Dunaju za volilni okraj Ptuj in Ormož.

Vsak kmet in delavec, ki ljubi svoj stan in ki mu hoče dobro, bo volil dne 14. maja te kandidate.

Slovenski kandidati na Koroškem.

Na občnem zboru kat. političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem so se postavili sledeči slovenski kandidatje:

za okraj Borovlje, Zelezna Kapla, Dobrla vas, Pliberk

Franc Grafenauer

deželni poslanec in posestnik na Brdu.

za velikovški okraj

Florijan Ellersdorfer

župan v Grebinju.

za celovško okolico **msgr. Valentin Podgorc**

Slovenski kandidati „Sloge“ na Primorskem.

Za goriško okolico:

Josip Fon

sodni tajnik v Gorici.

Za sodne okraje Sežana, Komen in Ajdovščina:

dr. Peter Laharnar

deželne vlade svetnik v Černovicah.

Za sodne okraje Tolmin, Cerkno, Kobarid, Bovec in Kanal:

dr. Anton Gregorčič

profesor bogoslovja v Gorici

Volvci Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske! Pridite na volišče 14. maja in oddajte svoje glasove tem možem. **Z Bogom za ljudstvo!**

Ali pojdemo volit?

Seveda. In volili bomo v teh zmedenih časih za katoliško stranko. Pa tudi druge bomo pregovarjali za to ter jim izpodbijali razne ugovore in izgovore proti dobrim volitvam.

Poglejmo nekatere ugovore, ki jih rabijo na večkrat naši volivci in ovrzimo jih.

Cuje se: »Moj glas ne bo odločil; saj opravilo tudi brez mene.«

Kdor tako govori, kaže, da se ne zaveda svojih dolžnosti, kar ni lepo za kristjana. Vprašam pa tudi: Ali pa veš, da res twojega glasu ne bo treba? V mnogih slučajih je odločil e n s a m g l a s. Ako bi bila imela katoliško-narodna stranka en glas več, pa bi ne sedel liberalec v zbornici. — Ali ni tudi nekoliko častiljubja vmes, češ: če me hočejo imeti, kličejo naj me, vabijo in povzdigujejo? Za dobro stvar delati je treba brez povzdigovanja. Sicer pa, saj Te vabijo z agitiranjem in prigovaranjem v javnosti, na shodi in zasebno. — Neki bogati Anglež je bival na letovišču v Abladisu na Tirolskem. Bil je tam prav zadovoljen. Kar mahoma izgine — v Londonu so bile volitve. Napravil je pot okoli 300 milij. ostal je v Londonu par ur, oddal svoj glas in se vrnil nazaj na Tirolsko. Klobuk z glave pred tako značajnostjo in stanovitnostjo! Tudi letos smo videli na pr. na Nemškem, da so šli starčki v visoki starosti vendar še volit in pomagat katoličanom do zmage. Take šole nam je treba! Dalje pravijo nekateri: Pri vednih volitvah se izgubi čas in zapravi denar.

Ce tudi; pa tu gre za to, da se izpolni dolžnost in božja volja; in tedaj nisi opreščen zaradi izgube časa in denaria in je tudi za to porabien čas in potrebno izdani denar dobro obrnjen.

Kaj pa storijo in žrtvujejo nasprotniki? Ne boje se žrtvovati časa in denaria, ampak še skušajo kupiti ugodni uspeh, kar je sicer zabranjeno.

Premalo poznam moža, kojemu naj dam svoj glas; saj ne vem, ali bo na zadnje prav.

Tega se ne more zahtevati, da bi vsakdo poznal kandidate, t. j. ponudnike za poslanski sedež. Ali zato pa so po mestih katol. narodni volivni odbori, t. j. združi se več odločnih mož skupaj, ki imajo ime in so na glasu kot dobri katoličani in razumni možje. Ti se skrbno posvetujejo, kateri možje bi bili sposobni za poslance in jih potem nasvetujejo. Takim se lahko da glas z dobro vestjo. Tedaj ta težkoča odpade. Torej nobenega voliti, kdor ni voljen na podlagi katoliškega programa in priporočen od katoliškega volivnega odbora. — Drugi zopet trdijo:

Ce hočeš voliti po svojem prepričanju, si nakloniš sovraštvo, zasmehujejo te, in se pozneje maščujejo nad teboj, in posebno te to težko zadene, če si trgovec ali obrtnik.

Tudi ta ugovor ne velja, in posebno zdaj ne, ko je volitev pismena in tajna. Saj nisi dolžan, vsakemu na nos obesiti, koga boš volil. Volivni listek se odda zaprt. In tudi pozneje po volitvah te ne sme nikče nadlegovati, ko bi prav izvedel, kako si volil, ker je to kaznjivo po novejšem zakonu. — In naposled če bi tudi imel trpeti radi izpolnjevanja svojih dolžnosti, moraš to vsprejeti, če hočeš ostati značajen mož in še veljati pred Bogom kot katoličan. Saj moramo biti pripravljeni kot kristjani »trpeti preganjanje zaradi pravice, t. j. zaradi izpolnjevanja dolžnosti in za dobro stvar; ravnati se moramo po pravilu: «Boga se boj, ne boj se nikogar.« — Ko bi ljudem dopadel, bi ne bil božji služabnik. — »Ne bojte se teh, ki umorijo telo, ampak bojte se tega, ki moré pahniti telo in dušo v pekel.«

Na Irskem so hoteli spraviti v zbornico O. Conela, da bi se ta boril za ljudske pravice. Bil pa je neki katoliški najemnik zaradi dolgov v ječi lutrskega gospoda. Par dni pred volitvijo se odpre ječa, zakupnika izpuščajo in mu odpuste dolg, ali s pogojem, da ne bo volil O Conela. Nesrečni mož je mislil na ženo in otroke in je omahoval, s težkim srcem je stopal k volitvi; ni vedel ali naj posluša vest, ali naj gleda na lastno korist. Tu pa mu pride nasproti žena, in ko zapazi njeovo omahovanje, zakliče mu: »Kako nesrečnik!« Ti hočeš zatajiti prostost Irske in svojo vero? — Ta beseda je izdala, volil je O Conela, nato je šel spet v ječo k svojemu gospodu. Čast vrlemu možu, dvojno čast pa plemeniti ženi!

Dalje: Naj bi že bilo vse to, da bi le bilo s tem kaj pomagano; pa saj je vseeno, ali volimo tako ali tako; vkljub vednim volitvam vendar ni boljše.

Katoličan mora misliti na to: Storil sem svojo dolžnost, več pred Bogom nisem odgovoren. Koliko najsvetejših dolžnosti bi človek več ne izpolnil, ko bi gledal le na uspeh in bi jih opuščal, kadar bi tega ne pričakovali.

Izgovor je še nadalje neresničen. Prvič: ni res, da nič dobrega ne dosežejo. Dosegli so dobri poslanci katoliški marsikaj, med drugim tudi to: da sme zdaj vsakdo voliti; da vela delavčev glas ravno toliko, kot grofov! — In ce niso več dosegli, je krivo, ker jih ni bilo več dobrih. Zanaprej bodo skušali rešiti kmetiško vprašanje, ker kmečki stan prospada. Treba bo razbremeniti kmečka posestva, urediti pravično plačevanje davka; skrajšati vojaško službo, vpeljati splošno zavarovanje za starost, obvezno zavarovanje proti vremenskim in drugim nezgodam; ustaviti se zahtevam o brezverski šoli in o razporoki.

Poglejmo na Francosko. Ljudje so sicer vršili krščanske dolžnosti; kar se tiče volitev pa: ali niso šli nič volit, ali pa so volili brezverce. Ali se to ujema? Ali niso sami zakrivili, da so nastale take zmote, da so framasoni vzeli cerkve cerkvenim oblastvom, izgnali duhovnike, da so vpeljali svojevoljno zakonsko ločitev, brezversko šolo itd. Ljudje volivci so krivi tega.

Ali ni tudi drugie enako? Ko bi bili storili vsi katoliški volivci svojo dolžnost, bi se bil že pokazal uspeh.

V Belgiji so framasoni hudo stiskali katoličane. Ko so pa pri volitvah zmagali katoličani, je moralno odstopiti framasonsko ministrstvo, višji uradniki, ki so delali po njegovih navodilih, so bili odstavljeni in mnoge napake odpravljene. Zganiti se je treba, podpirati veste vladarja z izvolitvijo krščanskih mož!

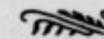
Ce pa ne: ali bo čudo, če bodo tudi pri nas metali križ iz sodišč in šol, če bodo tudi pri nas vpeljevali rokovnjaške ciganske poroke samo pred svetno gosposko ter tajili zakramentalni značaj zakona. Ali nimajo občine že dovoli križev zaradi mnogih vlačugarskih ljudi. Ali ne delajo že dovolj preglavice ti otročaji klub temu, da se toliko zabičuje 4. zavoved itd, da hočete, da vas bodo lastni otroci tepli po glavi, ko bodo prosti katol. katekizma? Saj že zdaj ne priznavajo nobene veljave od brezvestnih ljudi našuntani. In zdaj hočejo to še s postavo potrditi! To pa hočejo brezverni framasoni in liberalci. In ti pridejo gotovo s takimi nasveti in predlogi, samo če se bodo upali in se bodo čutili dosti močne po številu.

Ce bi volitve ne dosegle drugega nego to, da se zabrani početje framasonov, je to že veliko.

Ko pojdemo torej volit, pomislimo: Volitev je važna reč, kaj pa pričakuje Bog od mene tu? Čim važnejša je dolžnost, ki jo

vršimo, toliko bolj smo dolžni spoznati, kaj je božja volja. — Čas je, da ljudje izpoznajo važnost in vrednost volitev. Poglejte zopet na Nemško. Luterska vlada je razpustila zbornico, meneča, da bode prišlo manj katoličanov v njo. Ali varala se je! Prej je bilo katoličanov 100, zdaj 104! Vsa čast takim izšolanim katoliškim volivcem pri volitvah.

Treba pa naposled tudi moliti za srečen izid, pa naj se liberalci še toliko križajo, naisi se nekateri »katoličanje« grozijo, da to ni prav. »Prazno je delo brez blagoslova z nebes.« Delati — moliti! Kristus bo vendar zmagal vkljub framasonom in njih hlapcem!

Volivno gibanje.

Liberalna nesramnost. Na nepošten način hočejo liberalci v Ljubljani zmagati. Zadnji dan reklamacij so iz volivnega imenika izrekličnili jako veliko število naših volivcev. Nesramnost liberalcev je bila tolika, da so se drznili izrekličnili celo ljubljanskega knezoškofa dr. Jegliča, izrekličnili so skoro vse gg. misijonarje, frančiškane, med temi patra Tadeja, češ, da še ni dovolj časa v Ljubljani, akoravno mu je prišel sam ljubljanski program Hribar častitati lansko leto za zlato mašo. Izbrisali so iz istega vzroka tudi patra Benjamina, ki deluje v Ljubljani že 44 let. Ali niso to skrajno predzrna izzivanja! No, 14. maja dobe tudi v Ljubljani liberalci primeren odgovor. Ce stori vsakdo naših mož svojo dolžnost mora zmagati ljudski kandidat Ivan Kregar, pasar in zbornični svetnik.

Kandidatje v Ljubljani. Ljubljana ima sedaj štiri kandidate za državni zbor. Liberalci kandidirajo cekinastega Hribarja, socialni demokratje Etibina Kristana, Nemci Delkota, S. L. S. pa pasarja Kregarja, ki ima tudi največ upanja, da zmaga. Ljubljanje pozna Kregarja kot moža dela, ki najbolj pozna potrebe obrtnikov, delavcev in drugih slojev ljubljanskega mesta, zato mu bodo pa tudi oddali svoje glasove. Hribar ni bil še nikoli prijazen priprostemu meščanu, obrtniku in delavcu, zanj so te vrste ljudje le »nižji sloji«, s katerimi ne mara imeti posla. Seveda bi sedaj rad imel glasove tudi nižjih slojev, a ne bo nič iz te moke.

(Izjava.) Čujem, da pripravljajo liberalci pred volitvami proti moji osebi v »Narodu« poseben volivni manever. Pri idrijskem shodu mi je n. pr. Novak Žugal z Žlindro. Poizvedoval sem, kaj bi to bilo in odkod to izvira, toda dognati nisem mogel ničesar drugega, nego da se skrivnostno namigava o nekem nepoštemenem dejanju, ki bi ga bil baje zakrivil v svoji službi pri rajnem Pakiču. Blagi mož, ki je že zdavnaj mrtev, mi je dal izstopivšemu iz njegove službe, najlepše izpričevalo. S sodiščem zavoljo nepoštenja nisem imel še nikakega posla. Čistih rok in mirne vesti gledam obrekovanju in lažem nasproti, ki so tem umazanejše, ker imajo edini namen begati volivce. Edina last, ki jo imam, moje dobro ime, mi je predragocena, da bi si jo dal meninič tebinič mirno utepati. Zato prosim somišljenike in prijatelje, naj mi s pričami vred naznanijo vsakega, kdor razširja o moji osebi kake nepoštene obdolžitve. Vsako osebo, ki jo namreč zasačim pri tem nečednem delu, bom tiral pred sodiščem. Poizvlijam nasprotnike, naj bodo vsaj toliko možati, da mi v obraz javno novedo svoje očitke in ne strelijo brezimno po »Narodu« v neutemeljenem zaupanju na ljubljansko poroto, na moje poštenje. — V Ljubljani, dn. 2. maja 1907. — Jos. Gostinčar.

Iz Št. Janža. Sprejmite gospod urednik v Vaš nam zelo cenjeni list odgovor oziroma mnenje na dopis v »Slov. Narodu« št. 96 z dne 27. aprila t. l. »Odgovor na »Slovenčev« dopis o volivnem shodu v Št. Janžu.« V tej št. »Naroda« se bere: »Ni naš namen ga (Berce) braniti pred nadutim dr. Susteršičem.« Mi volivci pa tudi nimamo namena s temi vrsticami g. Povšeta, oziroma S. L. S. pred nadutim napadom braniti, ker g. Povše je že za nas kmete toliko koristnega dosegel, da ga tudi njegovi nasprotniki spoštujejo. Tukajšnji župan g. Prijatelj je pripoznal vse njegove zasluge. Ako je naš župan, kar se mu očita, res rekel, da naj ne zameri g. Povše ljudem, je popolnoma prav storil. Grožnja, da se bo z našim županom zavolje te izjave obračunal, je več kot smešna. Ta njegova izjava ni nikaka mešetarija za glasove, temveč pripoznanje zaslug g. Povšeta za kmečki stan. Na izjavo v »Narodu«: »Mi smo in hočemo biti in ostanemo neodvisni,« se pripomni, da bo dan 14. maja spričal, da smo tudi mi šentjanški volivci neodvisni in si ne damo od nikogar poslance diktirati, najmanj pa od pisatelja v »Sl. Narod«. Oddali bomo glasovnice po naši voliji za poslanca, ki je že res za nas kaj storil. Dalje se bere v tem dopisu: »Tudi lahko trdim, da nam je (Berce) že več koristil, kot vsa Vaša ožlindrana stranka.« Gospod pisatelj! Katere so pa te zasluge? Stejeti mu Vi v zaslugo, da se našemu kmetu odtujte gospodo Povše, kateri v resnicu po svoji moči na to deluje, da se kranjskemu kmetu gmotni stan zboljša? Pripoznamo, da g. Berce svoje stanovske dolžnosti spoljuje, smo pa mnenja, da spoljevanje stanovskih dolžnosti ni nikaka zasluga, saj je za to mastno plačan.

Izpod sneženega Nanosa nekateri sneženi kosmici. Kolik prijatelj ljudstva je kandidat Jož. Dekleva, o tem bi znali svetu mnogo poročati Mali Otočani. Velik del Deklevove zemlje meji ob njih zemljšči. Tudi v vasi sami ima kandidat lepo posestvo. A njegova ljubezen do revnega kmeta je prisilila moža, da je Otočanom preč posekal vse egraje, da lehko brez skrbi njih živino lovi. Izjavil je tuji slovesno, da bo nastavil tri čuvale, ako bo eden premalo. — Postojinski ata Žužamaža so v svet izpustili vest da je nam dr. Žitnik naložil nove davke. Bedasta trditev, ki je bila že večkrat ovržena! Zakaj pa ata Žužamaža ne pove našim volivcem resnice, ako vam je sploh znano, da je davke za 19% povišala nova šola v Hruševju? In davki se bodo pomnožili, ako bodo tudi Šmihevc prodrli s svojo zahtevo po novi šoli. To, to poveite našim volivcem in ne delaite krivega dr. Žitnika, ker je nedolžen! Ako ste zgovorni, v bodoče rajše pripoveduite ljudem, da se je več našim posestnikom dolg izbrisal vsled potresa, in to po energičnem posredovanju našega vzornega poslanca dr. Žitnika. Bog ga živi in ohrani na krmilu! — Na Dilcah v gostilni uganjajo politiko trije veliki možje: bradati Mozes, bogati Jozve in plemeniti Dušan. Ti trije, nam že znani možje, preže na klerikalce, kakor oni vlti lev na Predilu. Spravijo se na vsakega osebno ter ga obdelavajo. Menda hočejo kazati s tem, kako resničen je pregor: Kjer je mrhovina, tam se zbirajo orli. — Nedaleč od Dilc leži prijazni Studence. Kaj pa Studenčani? Oni baš šele čez šest let pričakujejo svojega rešitelja, kakor Judie še vedno čakajo na Mesijo. Med tem pa hodijo v prave šole k Jerneju Kogoju in k neodvisnemu kmetom v Orehek. Zalostno. — No, ker sem zašel ravno v Orehek, naj na še v misel vzamem, da se v Orehu blišči nazvoniku in v cerkvici sv. Lovrenca klerikalni dar pokojnega g. Klemencia. Govori se celo, da so se Orehovci, hvaležno pričakajoč imenovani dar

zavezali tačas, da bodo vedno volili na našo plat. In danes? Po veliki večini se bodo Orehovci dne 14. maja s svojimi glasovnicami poklonili neodvisnemu kmetu Deklevu, česar program obsega svobodno šolo in razporoko, dasi sam to taji, saj je njegovo častito ime z razprtimi črkami zapisano med kandidati v 96. številki »Slovenskega Naroda«, lista, ki zagovarja z vso silo razporoko in svobodno šolo. Oj Orehek, kam si zabredel, kie imaš spomin na pretekle čase? — V Stranah imajo neodvisni kmetje svojega poštaria, ki se mu po domače pravi Podpečnik in stanuje na Št. 10. To vam je vnet poštar, to! Zadnjič enkrat je menda prav hitro tekel na Razdrto do očeta Garzarolija po svetinjo, ki si jo je zaslužil s pridno agitacijo v prilog neodvisnikom, akopran je snedel že precej klerikalnega kruha. Od tam pa k Blaževemu stricu, k tistemu, ki se vozijo v Šajtrgi agitirat. Potem pa hajdi v občinski urad, da mu vsaj ondi pripno zasluženo svetinjo. A kako se je mož varal! V občinskem uradu izvē, da v volivnem imeniku niti vpisan ni. Od žalosti in jeze zelen jo vber slednjč v Landol, da tam potoži svojemu zupnemu prijatelju svoje križe. O Andrej, le potolaži se, ti že »Notranjec« dā zadoščenie. — Prav dober agitator je tudi postojinski sobni slikar Innocente. Okrog agitirajoč, je prišel v Senožečah ondan v neki hiši v prave pravcate klešče, ker sta mu dala dva moža naše stranke pošteno plačilo namesto gosp. Dekleva. In s tem je zopet na laž postavljen resniceljubni lažniklukec »Narod«, ki trdi v Št. 96. v dopisu »Izpod Nanosa«, da je nekdanji deželnji poslanec Iv. Zelen starejši (to je eden izmed omenjenih dveh mož) dejal, da Žitnik ni za nas! Na povratku iz Senožeč je pa na Razdrtem dvignil več neodvisnih kmetov, med njimi še vдовca Filipa Kavčiča ter jih pripeljal na Veliko Ubelisko v neko gostilno. In so zbobnali nekaj mož skupaj, pa zopet sama smola! pride namreč v njih družbo neki kmet Janez, ki gospodu Kavčiču v obraz pove, kar mu gre. Kaj ne, Innocente, mesto župe sama blamaža!

Volivna pesem. Neki mladenič litijskoga okraja nam je poslal volivno pesem, katere zadnji del slove tako. Cele pesmi ne moremo priobčiti, ker je predolga in nam manjka prostora.

Hej pokoncu trudne glave,
Vzdramite se iz spanja!
Dan se važni približuje,
Blizu zdaj je že pred duri.

Liberalci, demokrati,
Smrtna ura je za vrati.
Proč, pijavke, dolí vsi,
Kot poslanci kaj ste strili,
Da bi kmeta bli rešili,
Ste pa z njega norce brilli.

Cerkve radi nam bi vzeli,
Nas zročili pasli veri.
Vi ste slого nam kalili,
Dolgo vi ste nas že slepili,
Konec enkrat mora biti,
Vaših laži smo že siti.

In Pri Sv. Luciji pri Tolminu so imeli naši shod v nedeljo, dne 28. aprila. Govoril je naš č. g. dr. A. Gregorčič. Shoda se je udeležilo veliko volivcev. Med temi je bilo tudi nekaj liberalcev. Pa se nam smilijo ti siromaki. Bolje bi bilo, če bi bili doma spali. Bilo je nekaj tolminskih fantičev, ki še ne vedo, kako se mora živeti. Ko je dr. Gregorčič reklo, da brez katekizma in vere se ne more do napredka, se oglaši eden tolminskev prvakov, da

katekizem sploh ni potreben za napredek. No, ti fantiči, ki zajemajo svojo oliko iz Soče, naj lepo doma ostanejo, ker ne spadajo v pošteno družbo.

Shod v Žireh pri Tinetu. Veliko je bilo govorjenja in pretenja, češ, shod, ki ga mislijo zbobnati klerikalci k Tinetu, moramo razbiti. Ves teden so agitirali in kovali načrte — no in na sv. Florijana dan so bežali sokoliči in vrabiči čez most in Kristan iz Idrije, ki se obeša kakor gnida na naše shode, je moral biti vesel, da ga niso ženske odnesle z zborovališča. — Shod je otvoril g. Gostinčarjevim govorom je bilo nekaj časa mirno; kmalu pa so še začeli oglašati medklci, dokaj neutemeljeni, tako, da je vsak medklc dobil hiter in krepek odgovor. Med govorom g. župana Stanonika je postajalo boli nemirno. Imeli smo priliko občudovati surovost tistih, ki surovost radi drugim očitajo. Brez dvoma bi bilo prišlo do kaj resnih spopadov, aki bi liberalci in demokrati ne bili videli, da imamo ogromno večino ljudstva na naši strani. Lahko rečemo, da je bilo na shodu nad en tisoč samih volivcev. Ko so nehalli govoriti naši govorniki, je pozval predsednik g. Lah. Lah, naj stopi iz vrste tistih, ki so delali medklce, vsaj eden ter naj raz govorniški oder pové, kar ima povedati. Na ta poziv je zavladala v liberalnih vrstah — tišina . . . To so torej tisti, ki so veliki samo v zahrtnih napadih, javno nastopiti si ne upajo. G. Kristan je bil nazadnje pozvan k besedi, a je videl, da so pod Tinetovim kozolcem zani prevroča tla, ter jo je odkuril z svojimi somišljeniki h Katri. — »Slovenec« je pisal pred nekaj tedni: »Tudi S. L. S. napravi svoj shod in tedaj se bo videlo, v katerem taboru je večina!« To se je videlo na sv. Florijana dan! Ta dan naj nam bo kažipot k zmagi.

Iz dobroske občine, dne 5. maja. — 28. aprila priredil je bil socialist Petrič svoj volivni shod na Švici pri Andrejčku. Zbral se je bilo vsega skupaj kakih 80 oseb; med temi so bili pa naiveč nevolivci. Radovednost, kaj jim bode ta ljudski osrečevalc povedal, spravila jih je toliko skupaj. Dokler je bil na tem shodu naš vrli g. kaplan Lenard, ki je socialistu tudi prav vrlo zavračal njegove trditve, je Petrič govoril dovoli dostojno ter je nazidal celo vrsto zračnih gradov o popolni odpravi vseh davkov za nižje sloje ter odpravo vojaštva. Ko je pa gospod Lenard odšel, prišel je socij takoj s svojo pravo barvo na dan in je pričel zabavljati čez duhovne, da jih ni treba nič poslušati in jim tudi nič verjeti, da so cerkve nepotrebne in še več takih neslanosti. Ljudje so dobili ob tem pravo sliko, kako mislijo socij ljudstvo osrečiti, če bi dobili kedaj postavodajalstvo v svoje roke, ter so ga z ogorčenjem zapustili. Ves teden in tudi še sedaj se pa obiskovalci tega socijskega shoda hudujejo nad onima dvema starima ženskama, ki že lezeta vsaka z eno nogo v grob, da sta dovolili socijem prostor za ta shod. No, S. L. S. nima ob tem najmanjše škode; morda še celo dobiček, ker so se marsikom odpri oči. Dne 5. maja je na priredila S. L. S. pri nas svoj volivni shod, katerega se je udeležilo nad 300 samih volivcev. Velika in obsežna dvorana pri »Mežnarju« jih je bila polna; prostor pred njo ravno tako, in zunaj pod odprtimi okni jih je bilo tudi vse polno. To je že mero dano za našo občino, ki šteje vseh volivcev 400 mož in mladeničev. Ker so ljudje za ta shod zvedeli še le včeraj popoludne, je to najboljši dokaz, da se naši volivci pošteno zavedajo svojih političnih pravic. Zbor je otvoril g. župnik Lovšin po običajnem pozdravu na zbrane volivce. Izvolil se je predsednikom g. dr. Schweitzer, zaupniki in zapisnikar. Besedo dobil g. predsednik Schweitzer, kateri

v eno uro trajajočem govoru temeljito in poljudno pojasnil ves program S. L. S. Ves govor so zbrani volivci z navečim zanimanjem poslušali, ki je na vse napravil najboljši utis, tako, da so, izvzemši morda kakih par, vsi drugi glasovi zagotovljeni dne 14. t. m. g. dr. Ivan Susteršič. Nato je pojasnil g. Lenard razmerek, politiko in končni smoter socijske »regirenge«, če bi kdaj do tega tudi dospel demokrat. Dotaknil se je tudi pogodb s tujimi državami, katere bi sociji radi popolnoma odpravili ter z dejanskimi zgledi pojasnil zle posledice, ki bi iz tega nastale za našo državo in njene narode, če bi kdaj do tega prišlo. Tudi ves ta govor je bil jako temeljiti, stvaren in podučen za vse navzoče, ker smo slišali več novega in zelo važnega iz njega. Obema gospoda govornikoma se izreče s tem javna in srčna zahvala za njihovo požrtvovalnost. Dne 14. t. m. pa brez posebnega zadržka popoldne ob eni uri vsi dobrovski volivci na volišče — v šolo, kjer oddajmo od prvega do zadnjega glasovnice glaseče se na ime »dr. Ivan Susteršič, advokat v Ljubljani«, ter s tem pokažimo, da smo vedno možje stare in neomajane slovenske korenine, kot smo bili do sedaj še vedno, ter da med nami nima ne liberalna in tudi ne socialna zalega nobenega prostora.

Iz Krna nam poročajo, da so goriški liberalci silno razkačeni na Krnce, ker jim Krnci nočemo trobiti v njih liberalni rog. Posebno grdo nas gledajo kobariški liberalci in pa Kramarjev Tomaž, ki ga nočemo poslušati kar on prorokuje, kakšen naprednjak da je Andrej Gabršček, lastnik »Soče« in »Primorca« v Gorici. »Soče« in »Primorca« se ogibajte, ker sta oba grda in umazana liberalna lista, naročajte »Gorico« in »Primorski List«, »Slovenca« in »Domoljuba«, ker ti so pravi katoliški časopisi. V liberalnih listih se nahaja strup za potene katoličane. Proč z liberalnimi listi, ki jih vsljujejo liberalci prav po judovsko.

Iz Rovt. Volivci! V sedanjem času se nam predstavljajo razni kandidati raznih strank in mi naj sodimo, komu naj oddamo svoje glasove na dan 14. maja. Oglejmo si nekoliko te stranke, ki so nam postavile svoje kandidate. Oglejmo si njih programe, najprej liberalno in socialno-demokraško stranko, ki sta si v glavnem bistvu precej podobni. Njiju namen je: 1. Ločitev cerkve od države, torej take razmere naj bi zavladale pri nas kakor na Francoskem, da bi duhovnike pregnali, cerkveno premoženje z državno last zapisali, cerkev zapri ali pa spremenili v gledališča, v vojašnice ali v druga javna poslopja itd. 2. Ločitev zakona, torej takoj vmes hočejo poseti ti berzvestneži s svojimi umazanimi rokami, namreč, da bi se morali civilno poročiti in bi poljubno čez nekaj let se mož in žena zopet ločila. Vprašam vas, ali nas sveta vera ne uči, da je zakon nerazvezljiva zveza pred Bogom sklenjena in da je zakrament in sicer sveti zakrament. 3. Svobodna šola. To se pravi, da bi se v šoli krščanski nauk ne smel poučevati. Duhovnik bi ne smel stopiti v šolo, da bi otroke učil verskih resnic in jih pripravljal na svete zakramente. Kakšni bi bili potem naši otroci, ko bi ničesar ne vedeli o pravem Bogu, o našem odrešenju po Jezusu Kristusu. Vprašam vas, ali hočete, da se naši otroci vzrejajo na tak način. Kdo izmed nas bo oddal svoj glas 14. maja tema strankama. Ti ljudje taje, da ima človek dušo in trdijo, da je človek opica, žival. Mi vsi smo podučeni, da je naša duša neumrjoča, torej mi teh opičarjev ne maramo za svoje poslanke. Kakor vsi veste, liberalni ali »neodvisni« stranke kandidat je Zagoda iz Idrije, socialno-demokraški pa Kopač iz Trsta. Ta dva moža sta postavljeni do teh dveh brezverskih in brezbožnih strank.

Kdo izmed nas, krščanski volivci, bo volil ta dva moža!? Nihče drugi, kakor zapeljanec, ki ne razume in ne ve črnih naklepov nasprotinovih. Tretja stranka je Slovenska Ljudska Stranka, ki je tudi postavila svojega kandidata v našem volivnem okraju in se nam je tudi predstavil dne 25. aprila, namreč g. Jožef Gostinčar. Ne budem vam opisoval programa S. L. S., saj ga je sam gospod kandidat prav poljudo razložil, dosti je, ako rečem, da je to verska stranka, na katoliški podlagi, ki spoštuje naše svetinje — sveto vero. Vlomo složno vsi našega kandidata, ki je mož katoliških načel, verskega prepričanja. Edino le poslanci S. L. S. bodo varovali naše verske in narodne pravice, kar bomo delavci, kmetje, obrtniki dosegli, bomo le po S. L. S. od naših poslancev, od liberalcev ne pričakujmo pomoci. Ti so kapitalisti, bogatini, gospoda. To vam je umljivo, da ti ljudje nam nižjim slojem ničesar ne privoščijo, saj so sovražniki priprostega ljudstva. Z nami so prijazni samo sedaj ob volivtah. Do sedaj so imeli oni vse v rokah, povsod večino in so zahtevali nas in naših poslancev odločno odklanjali. A sedaj je nastopila nova doba, novi volivni red vrgel je ob tla sovražnike ljudske volje, veleposestnike, kapitaliste ter sploh liberalizem, in ravno naše stranke poslanci so se nevstrasheno potegovali za splošno enako volivno pravico, da smo tudi mi, prej od liberalcev teptani, postali enakopravni. Zato pa volivci na dan 14. maja oddajmo svoje glasove kandidatu S. L. S. Zapiši vsak na glasovnico razločno Josip Gostinčar, poduradnik v »Zadružni zvezi« v Ljubljani. Slovensko ljudstvo, otresi se teh sovražnikov, da bo naša mila domovina prišla popolnoma v last ljudskih zastopnikov!

Volivni okraj Logatec - Vrhniška - Idrija-Cerknica. V 14. številki »Domoljuba« sem pojasnil, koliko časa sem rabil, predno sem se odločil za pravo politično stališče in dokazal stališče slovenskih političnih strank, kar moram po dosedanjem prepričanju z vso gotovostjo trditi, da na slovenski zemlji je edino prava S. L. S., katera ima v vodstvu vendar ljudi, ki kaj misljijo in delajo na to, da bi se položaj nižjih stanov, t. j. tistih, ki jih liberalci imenujejo nižje sloje, zboljšal. Govoril sem pred kratkim z nekimi liberalnimi zaupniki, ki so bili možje za pametni razgovor; govorili smo o politiki, in spoznal sem, da je v liberalnem vodstvu vse razbito. Mnogi trdijo, da »Slovenski Narod« ni njihovo glasilo. Le nekateri se drže liberalnih načel, katera so bila še pred 14. leti skrupsana. Zopet drugi se skrivajo za razna društva, celo za taka, kjer bi se politika še imenovati ne sinela, ter dotični liberalno misleči udje, pri dobrini kapljici, kar čez noč ustvarijo program pod imenom »neodvisni«, ker drugače bi »zabitega« kmetata kakor ga imenujejo ne vieklo. Ko pridejo med ljudstvo, pa s ponosom kriče, naša stranka je prava, ki ni ne liberalna in ne klerikalna. Ako takega kdo vpraša o programu, ne ve kaj povedati. Taki so tisti neodvisneži. O socialno-demokraški stranki ni vredno, da bi se o njej govorilo. Dragi čitatelj, ni ti težko spoznati take ljudi, katerim je samo za njih politični obstanek, a ne napredek; torej bodi previden in prepričan, da je S. L. S. res prava stranka in da ni vseeno, ako voliš enega ali drugega, ali greš k volitvi ali ne, ker 14. maja je pomembljiv in odločilen dan politične bodočnosti. Bivši omahljivec.

Iz St. Lambert. Volivni shod socialnih demokratov v nedeljo, 28. aprila. »Partitum montes, nascitur ridiculus mus«, na to pesem latinskega pesnika sem se spominil ob tem shodu. Vabil za shod se je raztrošilo po fari kakor listja in trave, tako vsaj se je izra-

zil kmet I. V. v soboto večer. Zato je bilo pričakovati, da se bo na shodu kar trlo ljudi. Pa glej, nič več, kot 32 jih nisem mogel našteti. — Nastopal je mokraški kandidat Ivan Čankar. Značilen je že začetek njegovega govorja: Tako-le se glasi: Hudičevi farji . . . in ti dve besedi, polni poezije za mokraška uše-sa, so se ponavljale malone v vsakem stavku. Sodrug Sitar je itako prežvekoval te h . . . Bog zna, kdaj jih je požrl! Trolbil je nekaj o grajščakih, kako so stiskali kmeta, o farjih, ki bi radi zopet desetino uvedli, da so kmetje neumni, ker še farjem kaj verjamejo, da farji lažejo itd. Skratka: vsa vsebina je bila le prežvekanje farjev, ni pa nobeden rudečkarjev se dotaknil Cobala, ki pobira kronice, ne dr. Adlerja, ne judov sploh, ki so soč. dem. inscenirali in jo še sedaj vodijo, tudi so pozabili gg. rudečkarji razložiti socialcu, kmetu in delavcu koristen program. Shodič je bil jako klevvern. —

(**Kako se napiše ime kandidata.**) Volivci za prvi volivni okraj, mesto Ljubljana, naj napišejo na glasovnico **Ivan Kregar, pasar v Ljubljani.** — Volivci drugega volivnega okraja sodni okraj ljubljanski brez ljubljanskega mesta, t. j. ljubljanska okolica, naj napišejo: **Dr. Ivan Susteršič, advokat v Ljubljani.** — Volivci tretjega volivnega okraja sodni okraj Radovljica, Kranjska gora in Tržič naj napišejo: **Josip Pogačnik, deželni poslanec v Podnartu.** — Volivci četrtega volivnega okraja sodna okraja Kranj in Škofja Loka naj napišejo: **Franc Demšar, deželni poslanec na Češnjici.** — Volivci petega volivnega okraja sodna okraja Kamnik in Brdo naj napišejo: **Dr. Janez Krek, deželni poslanec v Ljubljani.** — Volivci šestega volivnega okraja sodni okraj Vrhnika, Logatec, Idrija in Cerknica naj napišejo: **Josip Gostinčar, poduradnik »Zadružne zveze v Ljubljani.** — Volivci sedmega volivnega okraja sodni okraji Postojna, Senožeče, Ilirska Bistrica, Vipava in Lož naj napišejo: **Dr. Ignacij Žitnik, deželni poslanec v Ljubljani.** — Volivci osmega volivnega okraja sodni okraji Litija, Višnja gora in Radeče naj napišejo: **Franc Povše, deželni poslanec v Ljubljani.** — Volivci devetega volivnega okraja Krško, Kostanjevica, Mokronog in Trebnje naj napišejo: **Dr. Janko Hočvar, posestnik v Krškem.** — Volivci desetege volivnega okraja sodni okraji Velike Lašče, Ribnica in Zužemberk brez občine Smuka; nadalje občine Banja Loka, Fara in Osilnica v sedmem okraju kočevskem naj napišejo: **Franc Jaklič, deželni poslanec v Dobropoljah.** — Volivci enajstega volivnega okraja Metlika, Novo mesto brez občin Poljanica in Črmošnjice, Črnomelj brez občine Planina naj napišejo: **Franc Šuklje, deželni poslanec v Kancliji.** — Volivci! Oddajte dne 14. maja složno svoje glasove za te može!

(**Pozor volivci!**) Vsak, ki je pravilno napisan v volivnem imeniku, sprejme sedaj dve od politične gospiske (na deželi od okrajnega glavarstva, v Ljubljani od mestnega magistrata) izdani listi in sicer: a) **volivno Izkaznico** (volivno »legitimacija«) in b) **glasovnico**. Obe ti listini se dostavita vsakemu volivcu v stanovanje. Posebej je opomniti: a) **Volivna izkaznica** (legitimacija) izdana je od okrajnega glavarstva (v Ljubljani od mestnega magistrata) in vsebuje zaporedno številko dotednega volivskega imenika, kraj, dan in uro pričetka volitve in pa ob kateri urri se bode glasovanje sklenilo. Nadalje ime in bivališče volivca. Stvar zaupnikov je, **paziti na to, da prejme vsak naših volivcev v resnici Izkaznico.** Kajti izkaznico je treba pri volitvi pokazati in če je kdo ne pokaže, ga komisija izkaznico vsak naših volivcev dobri in jo po-kluči od glasovanja. Treba torej gledati, da

tem dobro shrani in nikomur ne dá iz rok, naj jo kdo zahteva pod katerokoli pretvezo. Izkaznica se navadno po posredovanju občinskega urada dostavi v stanovanje volivcu. **Ce bi pa kdo najpozneje 24 ur pred dnevom volitve ne dobil še izkaznice, naj gre sam ponjo.** Kam? Na ono mesto, ki je določeno v posebnem razglasu. Ko se dostavljajo izkaznice, se namreč obenem izda od gosposke poseben razglas, kje da je izkaznico dobiti, ako bi se vsaj 24 ur pred volitvijo ne dostavila. Toda volivec mora osebno iti ponjo.

Kaj storiti, če volivec izkaznico izgubi, če se mu uniči itd.? V tem slučaju se mora zglašiti pri politični gosposki (okrajnem glavarstvu, v Ljubljani pa na magistratu) in zahitevati duplikat izkaznice. To pa je seve le mogoče, če je še dosti časa pred volitvijo. Na dan volitve bode le v redkih slučajih čas, pravočasno še priti do glavarstva in nazaj. Poleg tega bodo na dan volitev skoraj vsi vladniki kot volivni komisarji iz urada odsončni. Volivna komisija ali volivni komisar pa nima pravice, izdajati izkaznice.

Iz tega se vidi, kako važno je, paziti na to, da ima vsak naših volivcev v pravem času izkaznico v rokah in da jo dobro shrani, ker je v njej vtelesena volivna pravica.

Og, zaupniki naj tedaj z vso natančnostjo pazijo na to, da je vsak volivec naše stranke pred dnevom volitve v posesti pravilne volivne izkaznice (legitimacije). — Organizacija tozadevnih kontrole ni težavnja.

b) Glasovnica. Ta mora biti opremljena s pečatom tiste politične gosposke, ki je izdala izkaznico: na deželi pristojnega okrajskega glavarstva, v Ljubljani pa mestnega magistrata. Drugačna kakor taka, od pristojne politične gosposke izdana glasovnica je polnoma neveljavna.

Če bi kdo glasovnice pomotoma ne dobil, ali če bi se mu glasovnica zgubila ali po končala, naj se oglesi za glasovnico pri okrajnem glavarstvu (v Ljubljani pri mestnem magistratu), na dan volitve pa pri volivnem komisarju, kjer dobi novo glasovnico.

Izkaznice in glasovnice naj noben naših nasprotnikom ne da iz rok. Ponavljamo še: Vsak volivec prinesi seboj na volišče volivno izkaznico in pravilno izpolnjeno glasovnico. Ne enega ne drugačega ne sme doma pustiti. Sicer se sam pripravi ob svojo volivno pravico. **Glasovnico odda volivec pri volivni komisiji, izkaznico le pokaže volivec pri volivni komisiji, potem pa zopet shrani, kajti utegnejo še rabiti.** Volivci naj pridejo pravočasno na volišče!

LISTER.

Nedolžna.

(Dalje.)

Nedelisko solnce je zatonilo za gorami. Na Polževini je pozvonilo k večerji. Hlapci in dekle in vsa služinčad se je zbrala okrog široke favorjeve mize, na kateri se je kadila vroča večerja.

Ko so prihitele zamudne dekle, ki so imele v zadnjih trenotkih največ opraviti, je vstal veliki hlapac k molitvi. Voščili so drug drugemu: »Bog žegnaj!« in sedli po vrsti za mizo.

»Meta, kje pa je moja žlica?« se oglesi veliki hlapac.

»Oh, Bog pomagaj!« tarna Meta. »Človek bo nazadnje še glavo zgubil, toliko ima dela! ... Tu imas žlico! ... In potem: kamor prideš, te ljudje zasramujejo, češ, na Polževini služi, in tam ljudje niso dosti prida.

Glejte, pravijo, Rezika se je popolnoma izpričala na Polževini . . . tatica, fej!«

»Mhm, Meta, ali ti je polž na vse zgodaj prestregel pot, da si tako čmerna?« zbadava veliki hlapac.

»Meta govori po pravici!« se potegne zanjo kravja dekla Marjanka. »Še prikazati se ne smeš več med ljudi. S prstom kažejo za nami: poglejte jih! S Polževine so . . . Oh, jaz bom odpovedala službu.«

»Res je tako!« pritrjuje Špela. »Kdor je pošten in marljiv, povsod dobro izhaja. Kdor pa uganja hinavstvo, kakor na primer naša svetlohlinska Rezika, ta potegne vso hišo v sramoto.«

»In zaradi te tatico trpimo zdaj vse!« se pritožuje Meta. »Srečale so me zjutraj podgorske dekleta in so začele: »Ali ste že napseli na Polževini vence za poroko? Ali bo nevesta kaj bogata?« . . . Kakšna sramota!«

»Hvala Bogu, da bo kmalu konec!« tolaži stara Neža razjarjeno Meto. »Slišala sem, da bo jutri teden že sodniška obravnavka.«

»Radoveden sem, kako se bo izteklo,« pravi veliki hlapac in migne z rameni.

»I, kako se bo izteklo?« se začudi glasno Meta. »Saj je tativna dokazana, ali ne? Petdesetak, ki ga je Rezika oddala pri Ječmeniku, je bil vendar ukraden!«

»Poljančev Jože se mi smili,« dè Špela in zardi lahno v lica. »Vsi bodo s prstom kazali nanj . . . pa on je nedolžen.«

»Kaj nedolžen? Prismojen je! Da se gre ženit s tako beracico!« se oglesi Meta.

»Misliš, da bi bil pametnejši, ako bi snubil tebe, à?« se pošali veliki hlapac in odloži žlico. Vsi udarijo v smeh.

»Ne norčuj se! . . . Ampak, naša Katica, ta bi bila za Poljančevega Jožeta, to bi bil parček!«

»Bog vé, če bi ga hotela,« pristavi volar Andrej. »Ona je edinka, in sega jako visoko.«

Andrej tudi položi žlico na mizo in zapoje tiko:

»Oj, ne jemlji si jedinke, če bi bila v srebru! Mamica edinko svojo kot ogenj neguje.

Za kraljico si jedinko svojo le vzgojuje . . .

»He-he, naj vam povem na who? Katica je že večkrat pogledovala za Poljančevim Jožetom,« pripoveduje Meta skrivnostno. »Začetkom je celo mislila, da Poljančev Jože radi ne tolikrat prihaja na Polževino . . .«

»Kako-li ti vse veš?«

»I, kako? Jernejčkova Anka mi je zaupno povedala. In ona je najboljša priateljica naše Katicice, kakor veš.«

»Kar ti kdo zaupno pove, to moraš vse izblebetati, kajpada!« jo draži veliki hlapac.

»Nič ne izblebetam . . . Samo to rečem, da biila Katica boljša nevesta, kakor pa Rezika. In jaz ji nič ne zamerim, ako je Katica jezna na Reziko, prav nič, da veš!« se jezi Metka, vrže žlico na mizo in odhiti v kuhinjo.

»Čarovnica!« sikne veliki hlapac za njo.

»Sumljivo je zlasti,« prične stara Neža, »kar mi je pripovedovala Poljančeva Micka. Jože je dobil, še predno je bil denar ukraden, neko pismo, ki ga svari pred Reziko — tatico. Micka je sama prebrala pismo. Našla ga je v koledarju.

»Glejte, glejte, kaj se vse izvá,« mrmlja volar. »Dobro bi bilo zvedeti, kdo je pisal to pismo. Rezika gotovo ne.«

»Po pošti ga je dobil.«

»Kdo pa se je podpisal?«

»Nihče. Zapisano je bilo spodaj: To ti sporoča dobromisleča oseba.«

»Preteta skrivena pisma! Koliko srečnih zakonov so že razdrila!« se jezi veliki hlapec.

Nekaj se zgane za pečjo. Ves čas je tam ležal stari Mihej. Bil je dobra, poštena duša. Celih 50 let je že služil kot hlapec na Polževini, a končno so mu opešale moči. Vendar

POZOR VOLIVCI!

Čujemo, da nameravajo nasprotniki S. L. S. tuk pred volitvijo razširjati razne laži o kandidatih »Slovenske Ljudske Stranke.« To so tudi pri zadnjih volitvah delali. Ne verjmite nasprotnikom nič in brezpogojno volite kandidate »Slovenske Ljudske Stranke!« Z vsemi obrekovalcem pa bomo po volitvi krepko obračunali.

ga iz usmiljenja trpi Polževka na svojem domu.

Star je že bil. Zlasti od onega dne, ko se je pripetila sramota na Polževini, se je staral bolj in bolj. Smilila se mu je uboga Rezika nevesta. Ni imel več slasti do jedi, spal je čisto malo.

Zed od takrat, ko je umrl stari Polž, je čutil, da ni vse na Polževini tako, kakor bi moral biti. Zlasti napuhnjena in svojeglava Katica mu ni ugajala. Žalostna usoda ponizne, krotke Rezike pa ga je oropala zadnjih moči. On je bil takorekoč njen varuh. Po njegovem priprošnjem je prišla uboga sirota na Polževino. Pod njegovim skrbnimi varstvom je vzrasla v pošteno, lepo devico. Kaj čuda torej, da je ljubil stari Mihej Reziko bolj, kakor punčico svojega očesa? In naenkrat — tolika sramota!

Sklonil se je Mihej pokonci za pečjo. Kri mu je šnila v uvela lica, ko je slišal zadnji pogovor med posli. Mišice na rokah so se mu skrile . . .

Zlezel je izza peči in se je približal mizi . . .

»Tako vam pravim, tako — udaril je starec ob mizo, da so zašklepetala okna — vaš govor je sramota. Tako! . . . Ce ni ukradel denarja satan, tako, ga je ukradel tisti . . . tako . . . ki je kokodajskal, predno je kokoš znesla jajce. Tako, tako . . . Ni ga ukradla Rezika. Pismo mora priti pred sodnijo . . . tako . . . Zve naj se, kdo je pisal pismo Jožetu . . . Tako vam pravim: kdor je tisto pismo pisal, on je lump! . . . lump!«

»Pojd, Mihej, bodi pameten!« prosi Meta, ki je na starčevo vpitje prihitel iz kuhinje. »Ti nam vendar ne napraviš te sramote, da bi nas vse spravil pred sodišče. Jaz nisem rekla, da bi bila Rezika . . .«

»Taka si torej, ti lisica zvita! Prej obrekuješ . . . tako . . . in zdaj nočeš ničesar vedeti. Zaradi zavisti . . . tako . . . je morala revica v ječo . . .

»Kdo pa bi sicer ukradel denar? Saj ni bil nihče drugi doma, samo Rezika,« ugovarja starcu stara Neža.

»Ti torej tudi misliš . . . in z drugimi obrekuješ. Tako pravim . . . ce sem stal pri orehu in sem grabil travo . . . in pride domača hčerka z materjo . . . in tako . . . in prosi hčerka mater za ključ, ker je mašne bukvice pozabila v izbi . . . in gre potem hčerka s ključem nazaj — — — ali je bila potem takem Rezika sama doma? . . .«

»Mihej, Mihej,« ga svari veliki hlapec, vendar ne boš obsodil domače . . .«

»Tako . . . nič ne rečem sedaj, pač pa če bo treba, bom govoril . . . pa če grem potem tudi beračit. Rezika je nedolžna . . . tako! . . . Lahko noč!«

Globoko so učinkovale te starčeve besede. Nihče ni znil besedice. In v duši je vsakomur živel a misel; morebiti je Rezika res nedolžna.

(Konec prihodnjic.)

Razgled po domovini.

Katoliški može na krov! Liberalci so se z vso silo vrgli na volivni okraj ljubljanske okolice, kjer kandidira naš neumorno delavni voditelj S. L. S., mnogočaslužni dr. Ivan Šusteršič. Njegove zasluge za kmečki in delavski stan so vsem znane. Nikogar se liberalci bolj ne boje, kakor dr. Šusteršič, zato so se tudi z vso silo vrgli nani. Postavili so mu protikandidata v osebi nadutega šentviškega liberalnega učitelja Žirovnika. In za tega možica, ki se v zmožnostih niti od daleč primerjati ne more našemu dičnemu voditelju dr. Šusteršiču se pehajo liberalci na vseh straneh. Po Šiški dela zanj društvo »Vodnik«, v okolini Smarja se poti krivonosi Ogorlečev ata iz Škofelje in razni liberalni učitelji. Zato opozarjam vse zavedne može in fante-volivce, naj se ne dado omajati po raznih liberalnih sleparjih, ki se vam na vse mogoče načine laskajo, lažejo in obrekujejo. Žirovnik je straten liberalec. Ljubljanski Hribar, najhujši nasprotnik kmetov ga je pregovoril, da kandidira. V slučaju izvolitve bo moral delati za razporoko, za katero se baje posebno ogreva, za svobodno solo, to je za odstranjenje veroučaka iz Šol in za ločitev cerkve od države po francoskem vzoru. To vse je program liberalne stranke. Žirovnik pa je kandidat te stranke, ki ga v »Narodu« priporoča. Zato bo vsak pošten kristjan, komur je mar krščanska družina, krščanska vzgoja otrok, 14. maja zapisal na svojo glasovnico: dr. Ivan Šusteršič, advokat v Ljubljani. Žirovnik naj ostane le doma v St. Vidu, za Dunaj on itak ni.

Zivinski potni listi za konje, osle in mule na Kranjskem. Jednako, kakor je že prej bilo odrejeno na Štajerskem in Koroškem, zakazala je tudi deželna vlada za Kranjsko, da morajo imeti od 1. maja 1907 začenši tudi kopitarji (konji, osli in mule), ki se ženo na semnje ali dražbe, s seboj živinske potne liste. — Za izdajanje teh živinskih potnih listov veljajo vsi predpisi § 8, občnega zakona o živinskih kugah z dné 29. februarja 1880. leta, držav. zak. št. 35, izdanega izvršitvenega ukaza z dné 12. aprila 1880. leta, drž. zak. št. 51. — Prestopki kaznovali so bodo po zakonu z dné 24. maja 1882. leta, držav. zak. št. 51.

Zgradba cerkve na Viču napreduje precej naglo. Zvonik je dograjen 12 m visoko, cerkveni zid 7 m. Cerkev bo do zime pod streho.

Prevzeti gospod knezoškop se je vrnil včeraj z vizitacije in birmovanja v kranjski dekaniji. Birmancev je bilo v posameznih župnjah: Mavčiče 54, Kranj 348, Besnica 63, Tržič 411, Kovor 86, Križe 136, Duplje 67, Goriče 74, Trstenik 75, Predoslje 151, St. Jur 333, Velesovo 88, Senturška gora 55, Predvor 165, Kokra 65, Smlednik 211, Zapoge 29.

Osebna vest. Pred enim tednom je gospod dr. Feliks Kovačič, odvetniški koncipijent v Gorici, napravil na c. kr. višji deželnji sodniji v Trstu odvetniški izpit. Rodoljubnemu goriškemu rojaku srčno častitamo!

Hrvaska-slovenska slavnost. Hrvaska in slovensko učiteljstvo odkrije o Binkoštih na Vinici spominsko ploščo hrvaskemu pisatelju in učitelju Ljud. Tomšiču, ki je bil rojen na Vinici.

Odlikovanje. Vojaški superior v Inostrosti msgr. Ivan Kloobos je odlikovan z viteškim križcem Franc Jožefovega reda.

Zupnik Plevanič, ki je bil 1. nedeljo v postu rahlo od kapi zadet in se je zdravil v bolnici usmiljenih bratov v Kandiji, se je v soboto (27. aprila) precej ozdravljen in okre-

čan povrnih na svojo službo v Sotesko. Ta novica bo gotovo razveselila njegove mnogočasne prijatelje in častivce, ki mu želijo še dokaj let v aktiviteti.

Deset zapovedi socialistov. 1. Sovraži Boga! 2. Preklinjaj ime Boga! 3. Oskrunjaj dan božji! 4. Zaničuj očeta in mater! 5. Ubijaj ljudi brez vse vesti! 6. Prešestvuj po svoji volji! 7. Kradji, kjer moreš! 8. Vsakega imej za norca; 9. Poželjjuj katerokoli bližnjega ženo! 10. Sejaj upor in ljudsko vstajo!

Grda hinavščina liberalnih učiteljev. V zadnji številki »Učiteljski Tovariš« se jezi nek liberalni učitelj nad pisavo naših časopisov sedaj v volivnem času. Pravijo, da so naši listi podivljali. Liberalna gospoda vendar prebira prav marljivo »Slov. Narod«, ki je najbolj ostuden pisan in ne najde besede, da bi obsočila to skrajno podlo in surovo pisavo. V vseh naših listih celega sveta ne najdete toliko psovka, kot v eni sami številki »Naroda«. Liberalce primite za ušesa radi njih ostudenega pisarjenja poleg teh pa še sebe. Saj ravno »Učiteljski Tovariš« v tem oziru tekmuje zadnji čas z »Narodom«. Dokler nimate grajalne besede za »Slov. Narod«, toliko časa nimate pravice kritikovati in obsojati katoliško časopisje.

Cenjene naročnike »Domoljuba« prosimo, naj nam oproste, ker smo morali marsikaj oddožiti za to številko, ki je zadnja pred volitvami. Po volitvah bomo podajali bravcem zopet najrazličnejšega berila.

Opozarjam na današnji članek »Ali pojedemo volit? Preberite ga pazno sami in dajte ga tudi prijateljem svojim, ki so volivci, zlasti pa omahljivcem. Pojdimo vsi do zadnjega moža na volišče za naše kandidate in zmaga bo na vsej črti naša.

In tudi ti? tako morajo vsklikniti liberalci po zadnji žalostni novici, ki so jo prejeli doli od bisera Kranjske dežele, on našega divnega Bleda. Bile so ondi občinske volitve. V tej skorobi bi rekli edini občini gorenjski so vladali do sedaj liberalni mogotci, a tudi tu jim je pretečen teden odklenkal. Dobili smo tole poročilo: Občinske volitve so se izvršile s polnim porazom Peterlini-Pretnarjeve liberalne klike. V vseh treh podobčinah in v tretjem razredu izvoljeni so z velikansko večino možje S. L. S. V II. in I. razredu so prodrli kompromisni kandidati združene opozicije. Živeli zavedni volivci!

Telovadni odsek »Slovenske prščanske socialne zveze« v Ljubljani in telovadni odsek Blaž Potočnikove čitalnice v St. Vidu nad Ljubljano priredita v nedeljo, dne 26. maja t. l. ob 5. uri popoldne v veliki dvorani hotela »Union« javno telovadbo s sledenjem vsporedom: 1. Rajalni nastop. 2. Proste vaje. 3. Orodna telovadba z enkratno menjavo orodja. 4. Orodna telovadba vaditeljskega zborna. 5. Skupine vaditeljskega zborna. 6. Alegorična skupina. 7. Odvod. — Zjutraj istega dne se vrši občni zbor ljubljanskega odseka; zvezko po javni telovadbi pa prirede telovadci v veliki »Unionovi« dvorani veselico. Podrobnejše o prvi javni telovadbi naših telovadcev bodo še poročali. Za danes samo opozarjam na njo zlasti naše organizacije. Sodeč po neumornih pripravah telovadcev za ta dan smemo upati, da bo lep dan. Opozarjam že sedaj naša bratska društva v okolici, kakor tudi naše somišljenike na to veselico. To bo namreč prvi javni nastop naših mladih telo-

vadcev. Pohitimo ta dan v Ljubljano, da napolnimo dvorano »Uniona«.

Liberalci in laži. Liberalci so sklenili, da bodo proti našim kandidatom pričeli zadnje dni pred volitvami z lažmi in obrekovanjem. To so kar očitno povedali v »Narodu«. Zato opozarjam somišljenike, naj nikar ne verujejo liberalnim sleparjem. Če je pa laž vendarle predebel, naj se pa sporoči kandidatu in pa tudi priče, ki so jo slišale, da se bode obrekovalec zasledoval sodniškim potom. Sploh pa se ravnajmo po geslu: Liberalcu nobene vere.

V posnemo. Kjerkoli vladajo liberalci, povsod gre vse narobe. Pod liberalno vlado se preganja kruto vse, kar je poštenega in pravičnega, nasprotno pa se hvali nepoštenosti in lumparija. Lepe dokaze nam podaja francoska dežela, kjer vladajo framasoni. Kake krvice se gode francoskim katoličanom pod liberalno vlado je vsem znano, saj smo že opetovano pojasnjevali francoske razmere. Tudi na Španskem so vladali nekaj časa liberalci, a je šlo vse navskriž. Že so začeli misliti na to, da prično z zatiranjem samostanov in razporoko. A vrezali so se pošteno. Pri volitvah pred par tedni so se vzdignili španski katoličani kot en mož in porazili liberalce popolnoma. Njihova stranka, ki je štela 240 poslancev, jih je rešila z največjo težavo samo 74. — Slovenski može, najugodnejša prilika je za vas prihodnji teden, 14. maj, da strete tudi vi za vedno liberalizem v prahu. Vsi, ki kandidirajo na liberalni program, pa naj se že pišejo: Žirovnik, ali Dekleva, ali Gruden, Cop, Sršen ali pa tudi Penca, naj obleže 14. na tleh tako trdno, da ne bodo vstali nikdar več. V torek naj stori vsakdo svojo dolžnost, in 14. maja je dobra volitev najvažnejša dolžnost za vsakega volivca, potem se nam ne bo bati, da bi nastale pri nas žalostne francoske razmere, katerih se liberalci že silno veseli in katere nam po »Narodu« vedno obetajo.

Ljubljanski župan Ivan Hribar kandidira v Ljubljani za poslanca. K plači 60.000 kron, katere zasluži na leto, bi rad pridejal še nekaj tolarjev. Gre mu precej trda, ker ga Ljubljancanje le predobro pozna. Za Hribarja se pehajo v prvi vrsti njegovi občinski svetniki med njimi mesar Kozak, znani Turk ali Bolčev Pepe, in pa izkuhar Bergant. Cesar pa ti ne store, pa skuša Hribar sam doprinesti. Hvala se na vse načine po »Narodu«. Prejšnji teden so ga njegovi zopet izvolili za župana za nadaljnjo triletno dobo. To priliko je zopet posabil širokoustni Hribar, da je agitiral zase in na prav nerozen način vihtel sam sebi kadilico. Mi pa pravimo z znanim slovenskim pregovorom, ki naj si ga Hribar zapiše za svoja ušesa: Lastna hvala se pod mizo valja.

Osebne premembe v ljubljanski škofijski. Kanonično sta bila umeščena častita gg.: Frančišek Pešec, dozdaj župnik na Robu, na župnijo Krka; Tomaž Zubukovec, dozdaj kapelan na Blokah, na župnijo Rob. — Premeščen je g. kapelan Jožef Podlipnik s Krke kot župni upravitelj na Sela pri Šumbergu. Umeščen pa je g. Matej Sušeli kot kapelan na Blokah. Umeščen je bil na župnijo Sostro pri Ljubljani č. g. Janez Molj, ki se je že naselil pretečeni teden med svojimi župljani.

Nove znamke. S 1. junijem 1907 stopijo v promet poštne znamke po 12 vinariev, katere so vijolčaste barve in imajo jednak podobno, kakor znamke po 10 do 30 vinarjev, ki so sedaj že v prometu. To novo vrsto znamk rabilo se bode osobito za frankovanje tovornih in denarnih pisem. Od omenjenega

dne dobijo se pri vseh poštnih uradilih in pro-dajalci poštnih vrednotnic.

Volivcem. Še nekaj dni vas loči od 14. maja. Važen je ta dan za celo Avstrijo, ker odločilo se bo, ali bodo imele večino v zbor-nici katoliške ali pa brezverske stranke. Če se to zadnje zgodi, doživeli bomo v kratkem pravi verski boj, kakršen je na Francoskem. Tudi na Kranjskem se bo bil 14. maja hud boj med S. L. S. na eni in med liberalno in socialistično na drugi strani. Od vas, volivci, je odvisno, kako bode končan ta boj. Če storte vsi svojo dolžnost, je zmaga na celi črti zagotovljena. Če pa vsled vaše malomarnosti zmaga kak liberalec ali socialist, potem pa nikar ne tožite, če se vname hud verski boj, če se bodo zapirale cerkve in preganjali du-hovni. — Tedaj vsi na volišče! Nasprotuni psi-jo zahrbino, kar se da, da bi vas od-vrnili od volitve, dočim se jih bodo sami polnoštevilno udeležili. Vsi naj pridejo na volišče tudi v tistih občinah, kjer so sami naši naši pristaši, da premagajo njihovi glasovi nasprotnike po drugih liberalnih občinah. — Ěn dan naj vsak žrtvuje za tako vazno stvar, kakršna so ravno te volitve. Saj postanci na Dunaju delajo cesarske postave. Od njih je odvisno, če so te dobre ali slabe, koristne ali škodljive. — Liberalci in takozvani „ne-odvisni“ kandidati, ki so brez izjeme ali pristni liberalci ali pa v rokah liberalcev, ki se ne upajo sami nastopiti, ker vedo, da je „liberalec“ prišel povsod na kmetih ob kredit, ne bodo delali dobrih postav, saj se ne zmenijo ne za Boga, ne za vero in Cerkev. —

Pazite na izkaznice in prinesite jih s seboj na volišče. Brez teh ne more nikdo voliti. Na glasovnico zapišite razločno ime kandidata in ne dajte ne glasovnice in ne izkaznice ni-komur iz rok. — Liberalni agitatorji bodo letali od hiše do hiše, da vas premotijo. Vsakemu vsljivcu pokažite vrata, naj si bo že pristen liberalec ali pa „neodvisnež.“ — Se enkrat: Nobeno delo naj vas ne od-vrača 14. maja od volitve. Ta dan je volitev za vsakega državljanja volilca najvažnejše delo. Ce se bote prav gotovo ravnili, cenjeni volivci, po teh navodilih, bomo sijajno zmagali in prihodnji „Domoljub“ vam bo že poročal natančno o tem. Z Bogom za ljudstvo!

V domovino se je povrnil pred tednom milostni gospod Ivan Starija, škoj iz Amerike.

200letnica posvečenja ljubljanske stolnice se je pričela na Vnebohod Gospodov. V celi osmini se bo obhajala korarska sv. maša ob četrtni na 10. uro slovesno z leviti.

Zupnijski izpit v Mariboru so napravili sledči gg. kaplani: Ferdinand Pšunder, Ptuj; Bokovič Anton, Kapele; Goričan Ivan, Sv. Peter pri Radgoni; Kociper Rudolf, Dramlje;

Umrla je dne 27. aprila v Zavratcu pri Idriji gospa Marija Bezeljak, trgovčeva soprga in mati nadučitelja Ivana Bezeljaka, v 53. letu starosti. Rajnica je bila vzorna gospodinja ter najboljša soprga in mati. Pri raznih dobrodelnih društvin in revezilih je mnogo storila njena desnica, česar ni vedela levcica. Bila je splošno priljubljena, kar je pokazal pogreb, dasi je bilo vreme skrajno neugodno. Marsikatero oko se je poročilo za draga pokojnico. Sveti blagi duši večna luč!

Slovenska narodna igra na Dunaju. Slo-vensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju priredi dne 12. t. m. v »Češkem narodnem domu«, XV. Turngasse 9, narodno igro »Deseti brat« s sodelovanjem

slovenskega katoliškega akademičnega dru-štva »Danice«. Vabljeni so vsi dunajski Slo-vani kar najvljudnejše. Začetek točno ob pol 7. uri. Blagajna se odpre ob 5. uri. Vstopnice se dobijo v »Danici«, VIII. Lange-gasse št. 16, pritličje.

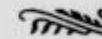
d Tečaj za pridelovanje krme na Grmu. Pridelovanje obilne in dobre krme, to je dan-danes glavna zahteva našega kmetijstva in najvažnejši pogoj, ako hočemo povzdigniti našo živinorejo. V tem po gledu je pa še mnogo storiti. Po njivah je treba pridelovanje krme razširiti in zboljšati s setvijo detelj in trav, v pripravnih legah je pa napravljati nove travnike s setvijo dobrih trav in detelj. Lep izgled o tem nam daje kmetijska Šola na Grmu, ki je na svojem posestvu tako po-množila pridelovanje krme, da prideluje sedaj še enkrat toliko krme, kakor prej, in da je vredno pogledati njene nove travnike in de-teljišča. Prav v ta namen, da se gospodarji ogledajo pridelovanje krme na Grmu in da se pri tej prilikli seznanijo z vsemi tistimi izkušnjami, pridobiljenih glede novih travnikov, priredi dne 27. in 28. maja poseben tečaj na tem zavodu. V tem tečaju se bodo gospodarji poučili, katere trave je sejati med domačo deteljo in katere trave med nemško de-telejo, da se pridelki povzdignejo. Katere trave je sejati, če hočemo dobiti dober travnik itd., itd. V tem slučaju bo tudi najugod-nejša prilika, da bodo gospodarji spoznavali različne trave glede njih rasti, njih lastnosti in vrednosti za setev. Prav zaraditega, da se vse to lahko pokaže in da si gospodarji lahko ogledajo lepe uspehe na njivah in travnikih, se priredi ta tečaj dne 27. in 28. maja.

Svetujemo našim gospodarjem, da se udeleže tega poučnega tečaja in da naznanijo svojo udeležbo pri vodstvu Šole na Grmu do 15. t. m. — Vnanji udeležniki dobe lahko potrebujo prenočišča v Kandiji in v Novem mestu.

Iz ljubljanske okolice.

Z ljubljanskega barja. Kakor so se pozimi zajčki spravili na naša drevesa, tako so se nas poločili zdaj razni agitatorji za župana Hribarja. Najbolj brusi zanj ježicek Mokarca, vredna hčerka Perucjeva. Gleda naj le, da ne bo svojega očeta posnemala v smrti, ker ga tako zvesto posnema v življenju. Pred kratkim jo je Bog že malo potipal, pa se to lahko še ponovi. Ostudno je, kako ta Ženska laže. Priopoveduje, da je prišel Saleziance prosit san dr. Susteršič, da bi glasovali za Kregarja. A ti so mu odgovorili, kaj ste pa vi za nas storili, da bi šli mi voliti Kregarja? Župan pa nam je dal 6000 goldinarjev za cerkev, zato bomo mi volili Hribarja. — Ko bi Salezianci zdali s Hribarjevo podporo cerkev, potem bi gotovo stala o svetem Nikol. Zato pa bodo prišli Salezijanci na Barje voliti Ivan Kregarja ne pa župana Hribarja, ki jim še vodovoda ni hotel speljati do Rakovnika, akoravno bi to bila mestna dolžnost, ampak si ga bodo morali na lastne stroške sami napraviti. Potem tudi farba, da bodo dobili zastonj umetna gnojila, če bodo volili Hribarja. Ali misli, da ima res kakšne tepce pred seboj, da ji bomo take oslarije verjeli. To zna lahko svojemu Jakatu praviti, ne pa nam. Zakaj pa do sedaj še ni nič dal, ko smo ravno tako potrebovali, kot bomo zanaprej. Res se bo pa župan hvaležnega skazal Mokarju, da bo imel tudi zanaprej za drag denar, pa ne za županov, za naš davkopalčevalcev denar, voziti šuto pomešano s polovicico blata. Ce bi kdo drugi to delal, bi ga zapodili. Mokar pa sme, ker je agitator Hribarjev. Kaj ne, roka roko umije. Zato volite župana vi, nii pa bomo volili Ivana Kregarja, da bo zamogel tudi na Dunaju povedati, kako nam naš magistrat podpore deli, katere je pri vladni iz-

prosil naš dr. Šusteršič. Drugi agitator je naš učitelj Černagoj. Lepo je, da je župan hvaležen, ker mu on tako na roke gre. Pri šoli je šolski vrt. Vsak vidi, kako je s tem vrtom, samo župan tega ne vidi. Namesto, da bi že rastlo na vrtu razno drevje, da bi se otroci naučili cepiti in bi potem za življenje kaj imeli, raste pa na vrtu en par črvivih pritlikavev, potem pa kar potrebuje učitelj z dom: krompir, solata, špinaca itd. Namesto, da bi za uporabo vrta plačal najemnino, vleče pa za vrt posebno nagrado. Ni čuda, če je vnet on za župana, mi pa nismo, ker od njega nimamo nič. Ja, nasprotno. — Koliko škode nam je naredil letos zajec. In kdo je najemnik lova, ki tako zvesto čuva zajca, da nam leto za letom škodo dela? To je: Ivan Hribar, župan ljubljanski. Tako skrbi za nas, uboge barjane. Kar nam voda ne pokonča, to nam uniči zajec. Zato naj gre rajši Černagoj z županom zajec loviti, da nam škode ne bodo delali, nas volivce pa naj pri miru pusti. Po Illovci se oplaša kot tretji glavni agitator znani Tiček. Leta in leta smo prosili, da bi nam magistrat cesto posul, pa bilo je vse zastonj. Zdaj, ko so volitve tu, so se našega pota brez prošeni spomnil in pripeljali nekaj trug šute, po volitvah obljubuje pa Tiček, bodo pa še druga pota posuli. O Tiček, farbaj koga drugega, nas ne boš. To je le pesek v oči, ne pa za naše za-nemarjene pota.

Gorenjske novice.

Iz kranjskega okraja.

g Okrajna bolniška blagajna v Kranju pravljubeznivo ravna s svojimi zavarovanci. To ljubeznivost in skrb je čutil tudi Jošt Trebar iz Stražišča. Bil je kot delavec pri L. Ma-dajcu v Stražišču 18 let član okrajne bolniške blagajne v Kranju. Pred Novim letom je zbolel in doblival boleznjino 6 tednov — v sedmem tednu pa se mu je ustavila podpora, češ, da od 31. jan. t. l. ni več član bolniške blagajne, da ga je gospodar izbrisal. Delavec se je proti takemu postopanju okraj. bolniške blagajne, katere načelnik je R. Kokali, pritožil na razsodišče. To pa je potrdilo sklep načelništva, da se bolnemu delavcu ustavi nadaljnja podpora, in odbilo priziv Jošta Trebar s pripombo, da proti temu sklepu ni priziva. Tako sta pokazal svojo ljubezen in skrb do bolnega in starega delavca liberalni načelnik bolniške blagajne R. Kokali in prijatelj delavcev, socialni demokrat I. Lampret, tiskar v Kranju, kot načelnik razsodišča. Oba sta v svoje pregoreči ljubezni do delavcev pozabilna na postavna določila, da med boleznjivo delavec ne prenega biti član bolniške blagajne in da mu tudi v slučaju, če ga gospodar odglasli, bolniška blagajna ne more odtegniti podpore, katero mu je dolžna plačevati vso postavno dolčeno dobo. Prazen je izgovor, da se mu odreka podpora, češ, da ni več član bolniške blagajne. Mož, ki je bil delavec pri istej hiši skoro 50 let in ki je 18 let plačeval redno svoje doneske v bolniško blagajno, je moral na smrtni postelji skušati, kakšno srce imajo ne-kateri ljudje do revnega delavca. Rešila je smrtni starčka pri 80. letih zemeljskih težav, predno je dočakal, da se reši njegova pritožba zoper nepostavno postopanje okrajne bolniške blagajne v Kranju. Jasno je, da žena tudi ni mogla dobiti pogrebne za svojim možem. Omeniti pa je še, da je umrli delavec pri zadnjih volitvih v bolniško blagajno moral voliti sedanje načelstvo, ki je na tak način pokazalo svojo hvaležnost.

g Iz Sorice. Po naših planinah že pojo divji petelini in ruševci; 1. junija bo pa zapel naš novi poštni rok. S tem dnevom začne namreč poslovati novi poštni urad v Sorici. Poštarijem je imenovan domaćin gosp. Lovro Pintar iz Sp. Sorice 20. Pošta bo imela dosti prometa, ker sorški drvarji gredo širom sveta. Ravno zdaj se odpravljajo: eni v Galicijo, drugi na Koroško, tretji v »spodnje kraje«. Nekateri so šli pred sv. Jurijem celo čez »lužo« v amerikanske gozde. Par fentinov bo pa šlo na Vestfalsko »pod zemljo«, kjer dela že več Soričanov. Tako se nam čez poletje Sorica precej sprazni; na zimo jo pa pritisnejo domov in cerkev je takrat celo premajhna. Zato bi jo radi razširili; pa ne tako, kakor so naredili Šebreljenci tam na Tolminskem. Pa kaj bi pravil, saj menda veste za tisto povest, kako so prišli ob svoje kožuh. Mi mislimo malo drugače, pa o tem drugič kaj več.

g Skofjeloške novice. Na dan sv. Jurija je umrl o kapi zadet Jakob Dolinar, gostilničar v Loki. Rajnik je bil strasten liberalec in »Narodovec«. Bog bodi milostiv njegovi duši! — Najbolj zveden kozjerec v naši občini je gotovo Tomaž Oblak, ki je pred tednom gnal brejo kozo dve uri daleč, k nekemu drugemu kozjerecju, a imel je smolo. Ponoči mu je koza vrgla mladiča. Drugi dan je gnal kozo domov, mladič pa je nesel. Mladič se dobro počuti. — Volivni shod v nedeljo, dne 21. aprila se je prav dobro obnesel. Velika dvorana katoliškega izobraževalnega društva je bila polna naših volivev. Čast možem, ki so se v tako obilnem številu odzvali vabilu na shod. Na shodu sta govorila naš kandidat Fr. Demšar in Evgen Jarc, profesor v Kranju. Soglasno je bila sprejeta kandidatura Demšarjeva. Zato pa Ločani, 14. maja brez izjemne vse na volišče za Demšarja. Protikandidata pri nas ne bo. Čeravno je dosti liberalcev, pa se ne upajo pokazati se v pravi luči.

g Drobčnice iz Smlednika. Dne 26. aprila so dospeli v našo faro prevzeti knezoškop. Vitki, mnogi po 32 m visoki mlaji, mnogobrojni pozdravi, venci, vse je pričalo, da naše ljudstvo ljubi in spoštuje svojega nadpastirja. Pri sprejemu jih je pozdravil zastopnik občine, gasilno društvo in obe Marijini družbi. V imenu šolske mladine jih je navorila v ljubkih in nežnih verzih hčerka g. nadučitelja, Milka. — V soboto so knezoški obiskali Trboje, tam maševali in šli v šolo, potem so si ogledali podružnice Moše, Valburgo, Zbilje, Zgornje in Spodnje Pirnče. V šoli so bili tudi v Zg. Pirnicih in seveda tudi doma. V nedeljo so podeliili zakrament sv. birmre 206 otrokom iz domače fare, popoldan pa sprejeli v Marijino družbo 28 dekle, tako, da šteje zdaj dekliška Marijina družba 213 članic. — Pred birmo so možje in fantje postavljalni mlaje, dekleta pletele vence s takim veseljem, da zaslužijo odkrito pohvalo. — Smrt letos precej kruto gospodari. Dozdaj imamo 40 mrljev, lansko celo leto 58. — Za cerkev v Trbojih dela g. Puc nov veliki oltar. Nov križev pot in prenovljena stranska oltarja precej lepšata ondotno cerkev. Srčna želja vaščanov je, da bi kmalu dobili tudi svojega dušnega pastirja. — Volivci ima naša občina 323. Za nasprotvne kandidature še ne vemo, in ga tudi ne pogrešamo. — Pri veselicu, ki jo je priredila Marijina družba, so bili poslušavci precej zadovoljni z igravci, igravci pa ne posebno s poslušavci, ker je bila udeležba — bolj srednja. — Prav dobro pa se nam je obnesel roditeljski večer, prvi v kranjskem okraju. — Dvojezični občinski pečat smo zamenjali s samoslovenskim. Iz gorenjske prestolice pa še vedno dobivamo dopise s pečatom: K. k. Bezirksgericht in Kainburg. Jedet no!

g Iz Kranja. Kako se pri nas skrbi za delavce in njihovo zdravje, si se lahko prepričal, če si kdaj hodil opoludne mimo naših večjih obrtnih podjetij. Letos je bila precej huda zima in človek si je zaželet gorke sobe. Toda delavci v Kranju so morali letos prestati večno mraza. Že v delavnícah samih, v tovarnah ali mlinih je bilo mraza dovolj, in komaj je čakal delavec, da dobi opoludne gorke hrane, da si ogreje otrpli život. A glej, opoludne prineso od doma kosilo po pol ure daleč, torej se je že med potjo shladilo in to je moral delavec zavžiti na prostem, v najhujšem mrazu. Dotična podjetja ne oskrbe delavcem niti ene sobe, da bi tam mogli na gorkem zavživati hrano. Pač jasen dokaz, kako skrbe v naprednem Kranju napredni ljudje za delavske moći! Teh imajo seveda vedno preveč na izbiro, zato pa postopajo tako brezobzirno ž njimi, če tudi jim leto za letom pomagajo pridobivati na tisoče in tisoče dobička v njihovih podjetjih.

g Duplje. Pri zadnji občinski seji se je sklenilo enoglasno, da bojemo volili g. Pogačnika, posestnika in deželnega poslanca v Podnartu. — Porocil se je Jakob Ilkauc z Marijo Černivc. Toda čuden slučaj. Ženin je imel na dan poroke soseda na mrtvaškem odru, nevesta pa tudi, in sicer Jakob Rakovca, 74 let star fant, posestnik in vnet čebelar. Bil je svoj čas tudi vojak topničar. Iz vojaških let je vedel mogo povedati. Tudi je veliko bral, posebno je vedel veliko povedati iz zgodb sv. pisma starega veka. Rekli so mu vremenski prerok, ker je vedno pravil kako bode vreme; seveda ga je velikokrat goljuhalo. Predlanskim se je tudi udeležil romanja v Loreto. Bil je blaga duša. Naj v miru počiva!

Iz kamniškega okraja.

g V Dobu v prostorih g. župana Boštjana Zarnik se vrši v nedeljo popoldan 12. t. m. volivni shod. Poročal bo prof. dr. Jan. E. Krek, kandidat Slovenske Ljudske Stranke za kamniški okraj. Volivci iz občin Dob, Vir, Krtina in Rače pa tudi od drugod, pridev v obilnem številu, da boste čuli, v katerem taboru biva sreča našega ljudstva!

g Društvena slovesnost v Domžalah. Iz Domžal se nam piše: Pomenljiv, slovesen dan je imelo tukajšnje katoliško izobraževalno društvo v nedeljo, dne 28. aprila. Kanonik Ivan Sušnik je društvu blagoslovil novo zastavo, zares krasno delo gospe Ane Hofbauerjeve v Ljubljani. Ob tri četrtna na 10. uro se je zbralo društvo korporativno na določenem prostoru. Tajnica društva Fr. Maček je v lepem nagovoru podala šopek č. g. kanoniku, častne družice so nesle zastavo in prelep trak, katerega je podarila kumica zastave, blagosrčna in dobra tovarišica gospa Uršula Jančigaj in sprevod se je pomikal v cerkev. Tu je č. g. kanonik najprej blagoslovil zastavo, potem pa je v krasnih, vznesenih besedah govoril o koristi in velikem pomenu dobrih društev za današnji čas. Zatem je sledila peta sv. maša, pri kateri je prav lepo prepeval domaći cerkveni zbor. Popoldne ob pol 4. uri pa je društvo svoje prijatelje zopet zbralo na prostoru teatarskega mojstra g. Fr. Ravnikarja. Priredilo je prav lepo veselico. Sodelovala je zopet vrla domžalska godba, ki je s priznano dovršenostjo izvajala tri lepe točke. Tudi društveni pevski zbor se je prav dobro obnesel. Izredno je ugajal »Zauber France«, tako s petjem, kakor z vsem svojim nastopom. Igra »Vestalka« pa nam je sijajno pokazala, kako sposobne igralne moći šteje to društvo v svoji sredi. Prav vse igralke brez razločka so na-

stopale — vsaka svoji vlogi primerno — tako pogumno in premišljeno, da si se jim moral čuditi. Čast vsem! Tudi občinstva je bilo navzlic slabemu vremenu nepričakovano veliko pri veselici. O novi društveni zastavi pa naj se vresničuje napis, ki se blesti na njej: »K ljubezni, bratstvu, slogi, zastava, ti nas vodi!«

g Iz Kamnika. Ker jaz ne čitam listov »Narodovega« kalibra, zvedel sem le slučajno, da me neki puhologlavec v istem od 29. marca dolži, da jaz napadam gg. uradnike v »Domoljubu« ter izvaja, da se le potem, ko me je neki g. uradnik enkrat trdo prial, so nehalli napadi. Dotičnemu »Narodovemu« dopisunu odgovarjam samo to: le: »Dokler mi ne dokaže, da sem jaz z temi napadi le v najmanjši zvezi, ali sploh še kdaj v »Domoljubu« — izvzemš predieče — kaj pisal, ga imenovan podlega obrekovalca in nesramnega lažnika. V čast gospodu Ahlinu pa povem, da me ni prijel »trdo«, marveč vprašal me je neko nedeljo na glavnem trgu v Kamniku vlijudno, je li res, da so napadi na nekaj oseb v »Domoljubu« po meni inspirirani. Pod častno besedo sem mu zagotovil, da jaz nisem povzročitelj teh napadov, da napadalcev tudi ne poznam, na kar mi je gospod Ahlin tudi verjel. Ako pa je to storil samo, navidezno, pa ne vem. Moji skromni dohodki mi pač ne dopuščajo hoditi po liberalnih gostilnah špinoriat, čudim se torej, da se je »Narodov« dopisun skidal na mojo malenkost. Vedi, pokveka razkoračena, da se jaz kaj malo bričam, kaj pisariš v svoje glasilo. Ne bom se več čudil, ako me v Narodu obdolžiš, da sem v Ljubljani »pri slonu« pokradel neko noč vse jedilno orodje. Kdor je zmožen male laži, je zmožen tudi velike. — Petar Verdnik.« (Opomba uredništva. Radi potrdimo, da Petar Verdnik ni še pisal nobenega dopisa za naš list, razun pričujočega.)

Iz Št. Vida nad Ljubljano.

g Iz Št. Vida nad Ljubljano. Neodvisni kandidat Žirovnik je postal te dni mladeničko živahen. Nekdo ga je načarbal, da mora prodreti pri volitvi in naj bo ne vem kaj. In tako sedaj mož v svoji preprostosti in sladki nadi dela z vsemi širimi, da bi si priboril državnozborske poslaniške dijete. Samo za te mu je, to je jasno! Pri tem pa se poslužuje vseh sredstev; tudi hudobnih. Mož misli, da je samo g. kaplan kriv, da se kmetje posmejujejo njegovi neumnosti, in za to ga je že parkrat prav grdo napadel v »Slovenskem Narodu«. Ne vpraša: Si kriv ali ne, gre se mu samo za to, da bi našega splošno priljubljenega in vsestransko delavnega g. kaplana pred ljudstvom ob vpliv spravil in sebe proslavil. Jezi se namreč »neodvisni gosped, da se je ljudstvo oklenilo z vso udanostjo g. kaplana, njemu pa vedno prileti po strani kaka gorka. Ampak, če si tak mož kot je g. Žirovnik skuša na ta način pridobiti simpatije, se je precej uštel. Z omenjenimi dopisi dela sicer g. kaplanu mnogo zabave, a če bi starši vedeli, kaj piše po liberalnih listih, bi gotovo ne mogli pošiljati z mirno vestjo svoje dece v varstvo njemu; saj je ob neki priliki sam priznal, da će je v soli mesto učitelja kakšna »šemca«, so starši v skrbeh. Ali pa se bo ata Janko ženil, da je začel gledati za »fest puncami«. —

g V četrtek na shod v Dravljie! Somišljenci S. L. S. se vlijudno vabite na shod, kjer se bomo pogovorili marsikaj važnega o volitvah. Govoril bo g. dr. Lampe. Več se razvidi iz vabil.

g Fantje iz telovadnega odseka napravimo ob lepem vremenu v četrtek dopoldne izlet na Smarno goro.

g Mladiški sestanek bode zopet prihodno nedeljo v dvorani »Pri Cebav«. Fantie, korajni in pošteni, skupaj! Čim več nas je, tem lepši bode! Na zdar!

Dolenjske novice.

Iz litiskskega okraja.

d Iz Zagorja. Nenadoma je umrl kovač Janez Zadobovšek, po domače Beber v Podkraju. Omoten od žganja, je šel spat v slamo. Zutraj so ga našli mrtvega. Sosedom je žal za njim, ker je bil dober in postrežljiv. — Nevita s točo je bila 2. maja popoldne. — V procesiji 1. maja je šlo 374 starih in otrok. Veselico so imeli pri Habatu. Kristan in Cankar sta jih iz Ljubljane prišla obiskati. Cobal je šel pa v Trbovlje procesijo voditi. — Dne 30. aprila zvečer se je vračal železniški delavec Jožef Metelko s košem na rami iz Zagorja proti Trbovljam. Stanoval je v stražnici št. 578. Da bi si skrjal pot, jo krene po železniški dvoturni progi. Nasproti mu pridrdra vlak in da se mu ogne, skoči v stran, a v istem trenotku mu pride za hrbitom osebni vlak proti Trbovljam Stroj ga zagrablji in nekaj časa vleče s seboj, potem ga pahne čez nasip, kjer je takoj mrtev bležal.

d Janče. Tukajšnji cerkvenik in organist je radi premajhnih dohodkov zapustil službo. Zupljani so sedaj sklenili, da hočejo službo v toliko izboljšati, da bodo dajali poleg bire tudi še 200 kron v denarjih. Kdor torej želi prevzeti službo, jo lahko takoj nastopi. — Snega je padlo zadnje dni čez en meter. Ljudje so zelo v zadregi radi krme. Nekateri so bili primorani živino že na pašo goniti. — Divijih petelinov je tukaj mnogo, pa žal, da radi vedno neugodnega vremena nočajo stanovitno »folcati«. Bil je eden pripravljen za 30. aprila, ki bi ga imel počiti g. duhovni svetnik Ivan Podboj, župnik v Toplicah, pa skazil mu je lovsko veselje zapadli sneg. Padli so letos šele samo štirje; dva izmed njih je podrl g. Strcelba iz Ljubljane. Nekateri gospodje so pa tudi »fali« in se tako prav žalostni vračali raz janških hribov.

d Iz Javorja. Pomlad se nam le odriva in nova zima se pričenja. Soboto 27. m. m. je grmelo in bliskalo; zvečer je šla točica in potem sneg. V nedeljo je snežilo kakor o Božiču in danes v ponedeljek še ni nehal in ga imamo že nad dva čevlja na debelo. Neveste sedijo v gorkih zapečkih in — čakajo. Revice so tudi tičice, ker jih je tako goljujalo!

d Sava in St. Lambert. V nedeljo, dne 28. aprila so imeli tu dva dobro obiskana volivna shoda gosp. poslanca Povšeta. Na obeh je razvijal program S. L. S. g. M. Moškerc iz Ljubljane. Vse se je lepo izvršilo. Ljudstvo navdušeno za S. L. S.

d V St. Lambertu smo imeli v nedeljo, 28. aprila 1907 dva volivna shoda. Že v ponedeljek 22. aprila je hodil neki človek po St. Lambertu in stikal, kje bi dobil prostor za shod socialnih demokratov. Najprej je šel v obe gostilni v St. Lambertu, toda gostilničarja že poznata te vrste osrečevalce ljudstva in sta mu pokazala vrata. Prav tako! Čast jima! Ko je tudi po drugih hišah zaman prosil prostora, ga je slednjič dobil pri nekem premogarju, ki je bil pa do tega dne mnenja, da so socialisti tudi »krščanski«. Mož pa ne razločuje socialnih demokratov od krščanskih socialistov. Tudi še ni »pogruntal«, da so socialni demokrati krščanski samo ob volitvah, zato da ne odobjejo od sebe ljudi, ki imajo še vero; ali ravno to je grda hinavščina, ne-

vredna človeka, ki se imenuje mož, da se ob volitvah kaže vernega, ko v resnici nima nobene vere. Pravi soc. demokrat je po svojem bistvu neveren. Pravi soc. demokrat taji Boga, taji dušo in večnost. — Vabil za ta shod se je raztrošilo po fari, »kakor listja in trave,« vsaj tako se je izrazil posestnik I. V. iz K. Pa vkljub temu ni bilo na shodu nič več nego 32, po drugi verziji 38 ljudi z zagorskim mokrači vred, ki so prišli v spremstvu njega »Tintosti«, Iv. Cankarja. Kaj pa je lepega povedal kandidat Ivan Cankar? Povedal je, da se kmetom slabu godi. (To vedo kmetje sami.) Povedal je tudi, kdo je vzrok temu? Ti hudičevi farji so vzrok, je rekel. Toda pa res doslej nismo vedeli. Te dve čedni besedi sta se ponavljali malone v vsakem stavku. (Kako lepo in duhovito!) Ti h... f... hočejo tlako in desetino nazaj pripraviti, kar na prižnici govore, je vse laž, samo zato govorite, da kmeta strašijo in da kmeta odirajo; najzadnji krajcar bi radi izsesali iz kmeta. (Menida se je govornik zmotil o osebi oz. stanu, ki bi rad, da bi kmet prišel na nič, to pa niso duhovni, ampak socialni demokrati.) Farji sami nimajo nobene vere, pri njih se kaže vera samo v zunanjem, mi pa imamo vero v srcu. (Vrijamemo, ampak tako globoko v srcu, da je tudi Bog ne vidi. Saj smo videli to že na shodu. Ko je poludne zvonilo, je neki B. menda zavolio lepšega sicer molil, toda g. Cankar ni storil križa, niti ni ene besedice molil; gledal je temno v tla.) Zato pa farjem nič ne verjete! To je torej novi evangelij, ki ga oznanjujejo mokrači. Kako bi se dalo kmetu pomagati, o tem govoriti je pa govornik — menda pozabil. Ob istem času pa je priredila Slovenska Ljudska Stranka v gostilni pri Zajcu protishod, na katerem je poročal g. Miha Moškerc iz Ljubljane. Povedal je, da je liberalna stranka škrivarska stranka, ki za kmeta ni imela nikdar srca. Če bi ta stranka postavila v tem okraju kandidata, ta za nas ne bo. Druga stranka, ki se kmetom ponuja, je socialnodemokrščanska stranka, koje kandidat je danes v St. Lambertu. Ta tudi ni za nas. Imenuje se sicer delavska stranka, pa je protidelavska, še bolj pa protikmečka. Da se o tem prepričamo, le poglejmo, kako mislijo socialno demokrščanski voditelji o kmetu in kmečkem stanu: Demokrščanski voditelj Bebel (»rdečarski papež«) je govoril v nemškem državnem zboru dne 27. aprila 1894: »Mi ne moremo in nočemo majhnega posestnika rešiti.« Socialistički voditelj Šipel je govoril na vratislavskem shodu 1. 1895: »Kmetu se ne sme pomagati, za kmeta se ne smejo skleniti varnostne postave. Kmet mora priti še bolj v pomanjkanje in v bedo, takrat šele bo komaj prišel v našo armado.« Glavno nemško glasilo soc. demokratov »Vorwärts« je pisalo 6. decembra 1891: »Niti v misel nam ne pride, da bi podpirali kmete, če si hočejo ohraniti lastninsko pravico do zemelje. Žetev ne prida kmetom, ampak vsem ljudem; lastninske pravice do zemelje nima nihče.« Kakor protikmečka, ravno tako je soc. demokrščanska stranka protiverska. Soc. demokratje hočejo brezversko šolo, razporoko in cerkveni rop po francoskem načinu. Bebel je dejal: »Krščanstvo in socialismus sta si nasprotna, kakor ogenj in voda. Liebknecht pa se je izrazil v Hallu takole: »Jaz sem že zgodaj vero zavrgel. Jaz sem ateist (brezbožnež), ne verujem v nobenega Boga...« S protikmečko in protversko stranko mi ne gremo. Volili bomo pristaša S. L. S. g. Franceta Povšeta, ki je že dovolj pokazal, kako gori za kmeta in si prizadeva, njegovo stanje zboljšati. — S slava-klicem na cesarja in živio-klicem kandidat Povšetu se je zaključil shod.

d Iz St. Lambertu. 27. aprila smo pokopalni nad 80 let staro Katro Kovačič, katero

so našli mrtvo v grmovju nad Krnico, kjer je baje ležala že kake tri tedne. Revica je hotela iz Moščenika k sorodnikom v Laze (vaške župnije), pa je neznan kako in zakaj zašla v grmovje, kjer je našla smrt. Da bi že kmalu prišlo starostno zavarovanje, potem se bo takih nesreč manj pripetilo!

d V St. Lambertu smo imeli 1. majnik bel. 28. in 29. aprila je snežilo, da je bilo veselje. Misliš smo, da bo zopet Božič. Drugod naredijo ta dan izlet, mi pa bi morali skoraj — za peč.

d Iz St. Lambertu. Dolga je bila zima in huda. Pa še je ne bo konec. Kajti začelo je v noči od sobote do nedelje snežiti »da capo« in danes, v ponedeljek, sneži, kakor bi se čarovnice teple v oblakih. Sneg leži že četr metra na debelo. Dobro, da drevje še nima listja, ker sicer bi bilo vse polomljeno. Slabo leto se nam obeta.

d Dolenja vas. Lepo slovesnost smo imeli v Prigorški podružnični cerkvi na praznik varstva sv. Jožeta. Darežljive roke Prigorčanov so pripomogle, da se je dom sv. Petra znatno oblepil. Lansko leto so si omisili novo krasno zvonjenje. Letos pa smo postavili na stranska altaria prelep slike presv. Src Ježusa in Marije, delo češkega slikarja Mašeka. Denar za nje je volila pred letom umrla dekle. Pred vse tri altarje smo pa obesili prav lepe, pozlačene svetilnice, katere sta kupila dva moža domačina. Podobe na altarih so pa okrasile dekleta iz Marijine družbe. Omenjen dan popoldne so se pripeljali ribniki g. dekan z g. kapelanom, slike blagoslovit. Po blagoslovilju in krasnem govoru g. dekana, so bile pete litaniye presv. Srca Ježusevega, katerim je vsa cerkev odpevala ter s tem kazala svojo zadovoljnost in veselje. Bog povrni vsem dobrotnikom! In sedaj pride Dolenja vas na vrsto. Dela je doveli! Zupna cerkev bi se rada lepše oblekla svojemu Gospodu v presv. Zakramentu in patronu sv. Roku. Kapela sv. Marjete in pa znamenje sredi vasi pa tudi kaj takega pričakujeta.

Iz Šmarja pod Ljubljano.

d Šusteršičev shod pri Škrjancu se je v nedeljo sijajno obnesel. Prišlo je do 1000 mož iz vseh strani Šmarske župnije, v obilnem številu tudi volivci iz Lipoglava, St. Jurja in Kompolja. Burno pozdravljen nastopi dr. Šusteršič, ki je v svojem govoru opisal dosedanje delovanje S. L. S. v državnem in deželnem zboru, označil načrte za prihodnjost, posebno zavarovanje za starost, deželno zavarovalnico, odpravo notarijata in spremembo lovskih postav. — Shod se je vršil mirno, ker pri toliki množici volivcev tudi deset najetih in pjanih razgrajačev ni moglo ničesar opraviti. Po jedrnatem Šusteršičevem govoru smo imeli buren, pa ob enem tudi šaljiv prizor: Lahov študent, ki po Pragi že dolgo trga hlače, se je oglasil, da hoče govoriti proti Šusteršiču. Predsednik mu dá besedo. V eni sapi prileti torej študent Ivan Lah na oder pred svoje »rojake« (doma je namreč v Trnovem na Notranjskem), zavpije: »draghi rojaki!« — toda njegovi rojaki so proti njemu zrojili in spoznal je, da med temi rojaki on ne more biti za krivega preroka. Rojaki so mu iz sto gril zkalicili: »Ti ne boš nič pametnega povedal, dol ž njim!« — Vseh vrst barve so študenti spretestavale, ko je videl, da ga volivci nočajo poslušati. Moral si bo torej Ivan Lah svojo modrost prihraniti za druge kraje. Ljudje vedo, kakšne verske in politične nazore ima Lahov študent, vedo, da je on spisal za Morhorjevo družbo povest: »Uporniki«, v kateri se norčuje iz dolenjskega kmeta. Ljudje vidijo, da ta mladič nima pravega značaja, ker se po Ljubljani in drugod hlini, da je krščanski človek, doma pa kaže protiversko in liberalne

rožičke. Zato so ga ljudje dobro izplačali. Doli z odra jo je moral pobrati in le varstvu dr. Šusteršiča se ima zahvaliti, da ga ljudje niso boli po domače prijeli. Hotel je brati nekaj iz liberalnih časopisov, pa so mu njegovi rojaki svetovali, naj rajše prime za šolske knjige, da ne bo večen študent ob očetovem kruhu. Tako je Lah dosegel troje: Sramoto sebi, zabavo volivcem in žaost starišem. — Zanimivo je tudi, da sta med Lahovim vojskovanjem Rus in Babšek pila v štacuni pogrebščino liberalne stranke v Šmarski dolini.

d **Ogorelčev oče** zaradi shoda niso imeli mirne noči. Zbali so se Šusteršičevega ognja in so zato poslali od školetske požarne brambe šest fantov, med njimi svojega nadbudevnega sina, da bi delali na shodu zgago. Prišli pa so prepozno in pokazali, da imajo slabo komando, ker so prišli gasit ogenj takrat, ko ga več ni bilo. Ogorelčev oče je imel torej s požarno brambo veliko smolo, kakor zadnjič, ko je na Igu v občinsko sejo utaknil svoj krivi nos. Ker bodo Ogorelčev oče gotovo žalostni, da gre liberalizem rakkovo pot, zato naj jim bo povедano v tolažbo to-le:

Cuj torej, Ogorelčev oča,
prijatelj dober ti sporoca:
»Slep je, kdor se z liberalci ukvarja,
Šmarc z Izancem njemu osle kaže;
liberalec, kadar zine, laže,
kadar zine, nikdar ni brez »farja«.
Slep si torej Ogorelčev ata,
ker nam siliš liberalcev kandidata!
Škoda za-te bo velika:
V znoju si ogorel liberalnem
v boju boš pogorel klerikalnem.
Nos tvoj krivi nič ne bo se skrajšal
Mainik 14sti le še bolj ga bo podaljšal.
Oštaria tvoja bo brez plenka:
Šmarc, Izanc, ne bo ti nosil cvenka!«

Iz Št. Ruperta.

d **Penca** je torej tisti »neodvisni kandidat«, čigar ime smo še zadnjič zamolčali, ker smo mislili, da se bode še premisli in se ne bode dal voditi liberalcem za nos. Koliko dobrčka bode imel mokronoški Penca od tega liberalnega močnika, kamor je tako čudno zašel, ne vemo. Toliko pa vemo, da značajno to ni, tudi ne lepo. Gospod Penca poglejte profesorja Steklaso. Tudi on je hotel v tem kraju kandidirati in da niso bile ovire, bi ga bili podpirali vsi. O profesor Steklasu ima mnogo, mnogo zaslug za Slovenijo, tudi za S. L. S. in mnogokrat bi bil lahko užaljen, ker se ga ni podpiralo. A kaj pravi on. »Ostarem zvest pristaš. Discipline nečem kršiti!« Tako govorji poštenjak — značaj. In Penca? Njegove zasluge: Užaljen ponos ga zavede popolnoma v objem najgrših liberalcev. Sedaj se greje na srcu liberalca Romiha in stiska prijateljsko svojo roko Globočniku, ki hoče požreti cerkev in farje! Mi pa volimo vsi dr. Janko Hočevarja, posestnika v Krškem!

d **Mokronoški general** in kuhan Vencajz, ki je skuhal v davkariji Pencatu močnik, je bil tisti, ki je poslal v ogenj Pencata — a sam ostal kot zajec doma in si ni upal iti v St. Rupert na shod. Mož se je bal in je tudi vedel, da škrč pri kmetu nič ne opravi. Penca naj se torej Vencajzu zahvali za vse, kar neprijetnega bere in sliši, ko menda vendar ve in je sam prepričan, da od liberalcev, posebno pa takih kot je Vencajz, ne bo dobil krone.

d **Glejte sleparje!** Na oklicu za Penca so liberalci kar ponaredili podpis trebelškega župana g. Žagarja. Ali ve za to gosp. Penca? Ker torej Penca drži s tako umazanimi liberalci, ki še celo podpise ponarejajo, zato proč z njim! Najsveiteša dolžnost je, da ga nobeden ne voli, ampak vsi enoglasno volimo ljudskega kandidata dr. Janko Hočevarja!

d **Sejem na Veseli gori** pri Št. Rupertu bode v četrtek po volitvah.

d **Blagoslovila se bosta na Veseli gori** na binkoštni ponedeljek dva nova stranska olтарja. Cerkveno sv. opravilo bode opravil preč, g. kanonik Kajdiž.

d **Birma bode** 29. maja v Št. Rupertu, drugi teden po birmi pa občinske volitve.

d **Se nekaj!** Politični obhod za železnico bode 27. maja. V slogi je moč! Zato isti dan vsi kot en mož trdno stojmo za korist Št. Ruperta. Pošiljali ste prošnje na vse strani, bili ste dozdaj edini in složni, če bomo složni, bomo dobili, za kar prosimo in zahtevamo. Bodimo pa tudi ne šeme, da bi pri volitvi volili nasprotnika S. L. S., ko smo prej pošiljali prošnje ne liberalcem, ampak Šukljetu, dr. Hočevarju, ki so vsi obljudibili svojo pomoč.

d **Iz Mokronoga.** Mokronoški agitatorji govore kmečkim volivcem: Duhovniki, ki so znani z Pencatom, bodo vsi njega volili in tako motijo in begajo volivce. Kakšna predzrnost je vendar to! Pod volivni oklic podpišejo kar na svojo roko trebelskega župana brez njegovega dovoljenja in sedaj pa še celo duhovnike hočejo izrabljati za svojega kandidata. Duhovniki ne bodo nikoli in nikjer volili druzeva, kakor kandidata Slovenske Ljudske Stranke, dr. Jankota Hočevarja, posestnika v Krškem. Do njega imamo več zaupanja, ker se bode držal skušenih in vplivnih voditeljev Slovenske Ljudske Stranke, kakor do kacega Mokronožana, naj bode vše Penca ali katerikoli drugi. Mokronožani vidijo le same sebe. Vsa poto in ceste bi radi speljali v Mokronog, da bi jim okoličani nosili svoje krajcarje skupaj. Zatoraj le Mokronožana ne volit. Mokronožani so postavili svojega lastnega kandidata za državni zbor. S tem so se hoteli pa le pošaliti s kandidatom in volivci in narediti nekoliko zmešnjave med privrženci Slovenske Ljudske stranke. Sam glavni agitator se je nedavno izrazil: Dobro vemo, da ne bodo zmagali, a hoteli smo to doseči, da ne bode dobil dr. Janko Hočevar toliko glasov.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d **Krško.** Na vrtu gosp. Gregoriča se je vršil dné 5. maja vinski sejem. Ob ogromni udeležbi ljudstva, katerega je prišlo mnogo izven Dolenjske, je govoril potovalni učitelj Gombač in drugi. Koncem govorja mu je ljudstvo burno ploskalo in mnogi so ga izbrali svojim kandidatom. Tudi Starje je poskusil svojo srečo. Pa kakor povsod, je tudi tukaj imel smolo. Ljudje so se, ko je govoril, da on drži kakor z baronom, tako z delavcem, iz srca smeiali, ter mu zraven pridno ugovarjali. Srečni liberalci! Kar na tucate štejejo lahko svoje kandidate. A mi smo s tem zadovoljni popolnoma, ker vemo, čim več kandidatov bodo imeli liberalci, tem večja bo njihova blamaža.

d **Iz St. Lovrenca ob Temenici.** Učiteljstvo v St. Lovrencu je s »Poslanimi« v »Narodu« napadlo podpisanega, ker je odstavil organista-nadučitelja Potokaria. Vzroki tega koraka so bili zadnjič v »Domoljubu« jasno povedani. Ko bi imelo učiteljstvo v St. Lovrencu kaj čuta za spodobno, bi samo razvidelo, da človek proticerkevnih nazorov ne more izvrševati službe cerkvenega organista. Tako počenjanje imenujejo drugod navadno kruhoborstvo. — Vprašam pa, kaj se briga učiteljstvo v St. Lovrencu za cerkvenega organista, čemu se celo učiteljstvo v take reči vtika, ki nimajo s šolo prav ničesar opraviti? Pravite, da imam črno dušo — Bog ve, kako ste jo videli? — da hočem črno suknjo župnika razgrniti nad vse ljudi. — Precej sem velik, pa ne vem kako naj svojo črno suknjo razgrnem nad faro, da svetle luči našega učiteljstva ne bodo videli. Na posamezne napade

odgovarjam: 1. Vprašate me: »Kdaj ste dali Potokarju kruha, vi in vaša cerkev, ker je »Domoljub« pisal: Kdor je cerkveni kruh, se mora ravnat po cerkevih željah in zapovedih. Plačalo ga je ljudstvo.« — Ne zamerim učiteljstvu v St. Lovrencu, da ne zna misliti, ker nima zato potrebnih šol. Saj se logika jemlje šele v višji gimnaziji, katere pa nobeden častite gospode ni videl od znotraj. Morebiti bodo pa vendar razumeli sledče sklepanje: Služba organistova je cerkvena. Nasesti ga župnik, zaslužek dobiva pri ljudeh kot katoliških faranij za cerkveno delo, odstavi ga župnik, ker on je gospodar v cerkvi. 2. Učiteljstvu nisem glede njegovega življenja nikdar ničesar ukazoval, dasiravno me kot župnika vseh katol. faranov in udov krajnega šolskega sveta tudi to briga, organist pa mora biti župniku pokoren, če hoče cerkveno službo imeti. Ali se ne kaže v čudni luči značaj g. Potokarja, ki se tako vsiljuje za cerkvenega organista, ker piše: »Da bi se ravnal po Vaših ukazih! Ha! ha! Kako bujna je vaša domišljija. Pomislite vendar, da so že davno minuli za vas tako srečni časi, ko so učitelji klečali pred vašimi predniki in si ranjevali kolena pred njihovimi nogami, proseč kake milosti.« — Ste malo v zmoti! Nikdar nisem želel, da bi učiteljstvo pred mano klečeplazilo, saj nekateri tako radi klečeplazio povsod. Morebiti pozna učiteljstvo v St. Lovrencu moža, ki lazi in se ponizno klanja pred vsakim višjim, ki dela gromeče napitnice: »Kdo je mož, ki je to naredil . . . To je . . . nadzornik, predsednik . . .« Pa to kar je mož, je in ostane. 3. Veliko sem bral zgodovine, nisem pa še bral o učiteljih, ki so klečali pred župniki in si ranjevali kolena, proseč milosti. Te uboge pare! Bili so pravi mučenci, ti predniki naših učenjakov, ki bodo gotovo v »Narodu« priobčili celo historijo tega mučeništva. 4. O tem kak ugled in kako ljubezen uživa g. Potokar med ljudstvom, rajše molčimo. 5. Resnica je, da so možje izjavili: »Potokar ne sme biti več organist. Ce bi pa bil, ne bo dobil pri nas zrna bire več. Spoznali smo ga.« — Vprašajte može iz Martinje vasi, Vrhovega, Maršdola in Dolge njive. Konec: Učiteljstvo sklene: »Poboljšajte se, če ne gorje! Usmilite se me prijatelja, morebiti mi bodo še faro vzeli ali bom moral na kolenih prositi odpuščanja. Kaj bo potem z menoj. — St. Lovrenc, 3. maja 1907. — Anton Oblak, župnik.

Notranjske novice.

Idrijske novice.

n **Zima zopet prišla.** V soboto po sv. Juriju je začelo proti večeru grmeti, bliskati in treskati med dežjem, in v nedeljo zjutraj smo imeli snega v izobilju. Snežilo je še čez dan in nedeljo, v ponedeljek pa je jenalo. Skode ni naredil sneg rastlinstvu, ker še ni bilo razvito in tudi ne drevju, ker listje ni bilo odprtlo. Pač pa je s streh padajoči sneg na mnogih krajih potrgal telefonske žice in one za električno razsvetljavo.

n **Volvni shod.** Kandidat S. L. S., Josip Gostinčar, je napravil volivni shod v nedeljo, 29. aprila, v salonu g. Didiča. Nikdar ni bil še salon tako poln občinstva, kakor o tej priliki. Shod je otvoril v imenu Katoliškega političnega društva za idrijski okraj tovariš J. Kavčič ter dal besedo kandidatu Josipu Gostinčarju, ki je potem razvijal program S. L. S. v tri četrt ure trajajočem govoru ter žel viharno odobravanje za svojo razpravo. Za njim je dobil

besedo bog idrijskih mokračev Ante Kristan, ki je seboj pripeljal na shod vse, kar je njegova: mlado in staro, v kikljah in hlačah. Mladi je prazno zrno po stari navadi. Vso nesrečo v Avstriji je pripisoval klerikalnim poslancem. Ko je Kristan končal svoj lekcijon, pričel je govoriti pripravnici učitelji E. Gangl. Zahteval je več šol. Kakšnih, si pa sam misli in mi tudi lahko sklepamo iz člankov v »Učit. Tovariš«, katerega on urejuje. Sicer pa je bil jako miren in prav nobenih rožičkov ni kazal. Za Ganglom začne stokati naš lepi neodvisni kmet Julča iz nekega zapiska. Ko bi bil molčal, bi bil boljše storil. Samo stokanje in jamaranje je bilo tega lepega ljudskega govornika, da je b'lo za poč'. Seveda je Gostinčar dal primeren odgovor. Liberalci in socialni demokrati so skoro gotovo mislili shod razbiti ali pa raztegniti, pa ni šlo. Ob 7. uri zvečer je shod zaključil gospod dekan M. Arko.

n **Ričet bo pihal.** Julčetu je bilo ušlo iz ust na volivnem shodu, da sta J. Gostinčar in dr. Iv. Ev. Krek goljufala pri stavbenem društvu za delavske hišice v Ljubljani. Prijeli so Julčeta za besedo in bil je tako neumen, da je pod pričami še enkrat ponovil svojo bedasto trditev. Sedaj bo pa tožba. Kazen za tak slučaj se ne da spremeniti v denarno globo, ampak se mora odsedeti. Prepovedano je namreč v novi volivni postavi strogo, na volivnih shodih vprivo volivcev kandidatu očitati kako krivdo ali pa obrekovati ga! Zapiomnite si to, gospod neodvisni kmet Julča, da imata Jos. Gostinčar in dr. Iv. Ev. Krek čiste roke!

n **Poroka bo med liberalci in socialnimi demokrati.** Na shodu so po končanem govoru Kristanu ploskali liberalci, med njim tudi Šepetavec, Julčetu pa so ploskali Kristan in njegovi pristaši. Gliha vkljup štirja!

n **Primerjanje kandidatov.** Za gospoda Grudnega agitirajo vsi neodvisni kmetje v Idriji, posebno pa se pehata zanj notarski kandidat Tauzes, ki je včasih rad lemenatarsko hrano vžival, in pa Julča Novakov. Radi tega ni treba gospodu Grudnu veliko govoriti, ker drugi radi ta posebno opravljajo. Kako bo pa na Dunaju, če bi bil izvoljen? Tam ne bo nobenega, da bi pomagal! Naš kandidat Josip Gostinčar pa ne potrebuje prav nobenih neodvisnih kmetov, da bi ga priporočali, on sam vse opravi za-se. Pa tudi zna povedati, da ga je veselje poslušati. Zatrdo smo prepričani, da bo kot državni poslanec delal za nas z vso vnemo. Radi tega in ker je zmožen za to častno mesto in ker smo na shodu 28. februarja t. l. sami kandidata postavili, si tudi ne bomo pustili omajati našega zaupanja v njega ter držali besedo, katero smo mu dali ter zapisali prihodnji teden na volivne listke: Josip Gostinčar, poduradnik »Zadružne zvez« v Ljubljani, in te listke oddali na volitvi dne 14. majnika t. l.

n **1. majnik v Idriji.** Slavnost 1. majnika je zelo oviral dež. Zjutraj ob 5. uri so na čelu uniformirane godbe korakali socialni demokrati okoli mesta. Ob 9. uri popoldne imeli so shod v pivarni »Pri črnem orlu« in popoldne ob 2. uri pa ravnotam veselico. Zjutrajšnega obhoda se je udeležilo precej manj oseb, kakor navadno prejšnja leta. Delo v rudniku je večinoma počivalo; le malo delavcev je šlo na delo, a vendar več, kakor lani. Morda pa Kristanov »flašencug« ne vleče več tako?

n **Slučaj ali ka-li?** 1. majnika ob 1. uri popoldne so dobili naslonjenega na omari mrtvega Andreja Kovača, ruderja v Idriji. Zadela ga je kap. Zjutraj se je še udeležil obhoda okrog mesta, potem prišel domov ter tožil, da mu je slabo. Iste dne pa je tudi prisel brzovjav na rajnega, da mu je sestra na

Ogrskem umrla. Bila je tam usmiljenka v neki bolnišnici. R. I. P.!

n **Praznovanje sv. Florijana.** Zjutraj ob 8. uri so imeli sveto mašo s pridigo delavci in uradniki c. kr. žgalnice (za živo srebro) v cerkvi sv. Antona in ob 10. uri pa v farni cerkvi tukajšnje prostovoljno gasilno društvo. Popoldne so gasilci napravili na vrtu g. Didiča veselico, katera je bila precej dobro obiskana.

n **Iz Črnega vrha nad Idrijo.** Dne 3. maja so aretrirali orožniki v Lomeh 11letnega Karola Ožbiča radi tatvine.

n **Zavratca pri Idriji.** Marijina hčerka Katarina Ipavec, stara 15 let, umrla je na svoi god. 30. dan aprila v Zavratcu pri svojih starših. Blaga pobožna deklica je voljno trpela v svoji bolezni in na svoj god jo je sprejela ne patrona sv. Katarina med svoje device. Da pa je bila mlada Katarina tudi od vseh faranov res ljubljena in čislana, pokazalo je to, da jo je prišlo kropiti na stotine ljudi in domače župnije. Nogreb 2. t. m. je bil nad vse lep; tacega naša fara dosedaj še ni videla. Vse Marijine hčere in mnogo pobožnih faranov je spremilo nedolžno deklico pri pogrebu in solze so močile mlado gomilo. Naj v miru počiva.

Vipavske novice.

n **Budanje-Dolgopoljana.** Porocil se je v Budanjah 1. maja Josip Božič iz Dolge poljane, član izobraževalnega društva, bivši večletni blagajnik in sedaj abstinent, z Ivanko Žgavc, dekletom domače Marijine družbe. Pri sveti maši so pela dekleta Marijine družbe tovariši v slovo, Kar je najbolj zanimivo, je bilo to, da je bila prva abstinentna svatba na Vipavskem. Bilo srečno! — Veselica, katero je priredilo Katoliško slovensko izobraževalno društvo dne 7. aprila, je lepo uspela. Gospod Josip Ferjancič in g. nadučitelj in pevovodja Adolf Sadar smeta biti zadovoljna z umetniškim užitkom, kakor so se vsi navzoči izrekli.

n **Napoleon-Dekleva zbežal.** Ljuto je bila burja dne 28. aprila t. l. po vipavski dolini, po hribih je padal sneg, kakor svoj čas, ko so Francozi z Napoleonom na čelu šli nad prestolnico svetega ruskega carstva, nad Moskvo. Torej burja je brila in Napoleon-Dekleva se je pripeljal s Podkraja v Vipavo. Toda gorie, v Vipavi je zbrana cela vojska Rusov, hočem reči S. L. S., ki so pričakovali z nabitim topovi Napoleona-Dekleva. Francozov se je nabralo le malo, ker jih je sploh malo na Vipavskem. Kaj torej čuda, da je Napoleon-Deklevi pri pogledu na ogromno vojsko Rusov z nabitim topovi, padlo srce v hlače in zbežal je, kot svoj čas Napoleon čez Berezino na Francosko, zbežal je na hitrem konjičku v Postojno, vkljub mrzli burji mu je postal vroče, zato je popustil Francoze in razporokarje in ločitelje cerkve do države in šole. Živelji Rusi! Dne 14. maja zažgemo Moskvo, hočem reči kresove, ki bodo oznanjali celi vipavski dolini, da je obledela zvezda Napoleona-Dekleva, ki ni bila druga, nego umazan meteor, ki je letel s svojo lažilujočo čez vipavsko dolino.

n **Iz Podkraja** se nam poroča, da je bil ondi Dekleva ves, kolikor ga je z dušo in telosom. Njegova adjutanta sta bila colski Rovan in neki Kren iz Hrušice. Pili so v neki gostilni, kjer je Rovan proslavljal Dekleva. Zakaj ga je proslavljal, to Rovan sam najboljše ve. Vseh skupaj z Deklevom vred jih je bilo 28. Kaj so vse govorili in koliko litrov so ga popili, to nas ne briga. Naj zdaj pijo, ko so si še svesti zmage, 14. maja ne bodo smeli piti, ker na žalost in jezo piti, to škoduje zdravju. Dobili smo tudi neko pesem, ki poje o teh

junakih*, pa je ne priobčimo, ker tako klanternih 28 »junakov« opevati se res ne izplača. Po polnoči so se odpeljali g. Dekleva v burji in metežu proti Vipavi. Gospod Dekleva, ali ni škoda za vas, ki ste tako »fajni« mož, pa se tako mičete in postavljate svoje dragocene zdravje v nevarnost za — prazen nič!

n **Vodia Skala — čuden mož.** Na dr. Žitnikovem shodnem je bil vodja Skala in poklonil se je dr. Žitniku in mu podal roko. In ko je predsednik shoda pozval, naj vzdigne roko, kdor je proti dr. Žitnikovi kandidaturi, pa Skala ni vzdignil svoje bele roke, pač pa je malo dni potem popal po vipavskih zidih vabilo za Deklevov volivni shod. Gospod Skala, če boste tako delali, bomo mi rekli: Skala je velik in dolg človek, pa majhen mož. Kaj torej čuda, da so zadnjič, ko so se bližale vipavskie občinske volitve, ljudje rekli: Danes se bo pokazalo, ali bo Skala še ostal liberalec ali bo pa postel »klerikalec«. Torej, gospod Skala, eno si izberite, ali desno ali pa levo, po obeh naenkrat ne gre.

n **Rezervelajntant Mrcina** agitira po vseh po javnih cestah. Ni dolgo od tega, ko je v neki vasi pestil nekega moža: »Saj ste bili zmrzaj naš, vedno sem vas imel za moža, kaj ne, da boste volili z nami, kmeta volite, saj ste kmet, ne pa f . . . Mož se je obotavljal. Nato Mrcina: »Pojdite, dajte za glaž vina.« In hočeš nočeš, mož je moral peljati rezervelajntanta v hram. Rezervelajntant, pa vino fehta, kako se to zлага z oficirsko častjo? In mož je moral dati vino in po vrhu še svoje prepirčanje, to je vendar malo preveč. Ne vedmo, ali je Mrcina res tako vnet za bankerito liberalno stranko, ali je samo žejen; samo to pa rečemo, da mož ni samo tisti, ki trobi v razumljenčeno liberalno trobento Mrcinovo, ampak tudi še kdo drugi. Mrcina pa naj se varuje in naj ve, da tudi naše ženske zastopajo politiko in ker z glasovnicami v roki še ne morejo pokazati, koga ne marajo, bodo pa to pokazale z mokrimi cunjamimi. Zato, Mrcina, čuvajte se in pustite one ljudi pri miru, ki vas čisto nič ne brigajo.

n **Zastonji so pil** pri Hrovatinu v Vipavi na dan Napoleon-Deklevovega bega. Ljudje pravijo, da so ga strašno »žajfali«, pil je, kdor je hotel, plačati pa ni bilo treba nikomur. Pravijo, da so na Dunaju sklenili neki paragraf, da se pijača ne me dajati na ta način. Toda saj bo ta paragraf veljal šele 14. maja, če bo sploh veljal. Pa saj Vipava ni Dunaj in tata Hrovatin marsikaj smejo, kar je drugim smrtnikom prepovedano. Sploh pa kaj čmo! Paragraf je še mlad, naš tata so pa že star!

n **Duhovniki zlorabajo** prižnico in spovednico za agitacijo. Tako so kričali liberalci zadnjici pri Hrovatinu in se zgražali nad tem iz dna svoje liberalne duše. Jaz pa stavim, koliko kdo hoče, da za Carl Majeria ni še agitiral noben duhovnik ne na prižnici, ne v spovednici.

n **Pozor, volivci!** Dekleva je odstopil. Stalo je črno na rumenem na plakatih, s katerimi so vabili po Vipavi na Deklevov shod. Stalo je, da je Dekleva deželno zborški kandidat in ne državnozborski, torej ne pride 14. maja v poštev, ampak šele pozneje, ko bomo volili za deželni zbor. Torej na dan 14. maja vsi vse glasove za Žitnika, Dekleva boste volili vi, ki ga ljubite, pozneje. Živio Dekleva! Živio Žitnik!

Od Pivke.

n **Kaj znajo »neodvisni«?** Odkar so nastopili s svojo stranko, družega ne znajo, kakor lagati in krasti. Lažejo po umazanih lističih, ki jih trosijo med ljudi, čez Žitnika in Šusteršiča; lažejo po shodih, lažejo celo, da je

Zitnik odstopil (somišljeniki, naznanite vsacega, ki kaj tacega trosi okoli). Krasti znajo pa tudi. Kar je dobrega v njihovem programu, so ukradli S. L. S. Slovenska Ljudska Stranka, prej katoliško-narodna, izvršuje ta program že desetletja; dokaz temu posojilnice, ki delujejo že po deset do petnajst let.

n Smola pri »neodvisnih«. Podpredsednik kmetov je menda v preiskavi radi krivega pričanja, Tajnik Milanček iz Matenjevasi pa tudi ne bo volil, ker še ni 24 let star. O, o! Pa takemu mladiču, da bi se dali voditi naši zavedni možje. Fanta bo treba še marsikaj navaditi, pred vsem še nekaj časa tiko biti in učiti se živeti! Potem, če bo priden in pameten, zna iz njega še kaj biti.

n Maščevanje, oziroma poštenost »neodvisnih«. V Prestranku so reklamirali nekatere naših iz Slavine in sosednih vasi, češ, da dobivajo podpore. Ta podpora pa ni ničesar družega, kakor ustanova Janeza Kalistra. Seveda je c. kr. okrajno glavarstvo odbilo tako reklamacijo. Čudno pa se nam zdi, da je župan sploh sprejel take reklamacije, če pa jih je, zakaj pa sebe ni reklamiral, ker on od te podpore največ dobi — zadostna odpravnina je tudi podpora! Kaj je bilo povod tem reklamacijam? Ali se je znabiti Milanček razsrdil, ker so njega vrgli iz imenika, ali pa jih je vdila k temu tista liberalna poštenost?

n V Št. Petru in drugod agitirajo za Dekleva, češ, da je dal pogorelcem sena. Vse lepo in hvaležni smo gospodu Deklevu za to. Ali tako se bahati s svojimi dobrimi deli, bi rekli pri nas, da je to farizejstvo. Na volivce vplivati s takimi računi, je pa tudi kaznjivo, razumete, agitatorji Deklevovi! Dobro jo je eden zasolil, ko mu je nekdo v spomin klical dobrodo Dekleve. Rekel mu je, če mi je Dekleva dal 10 centov za to, da ga volim, mu jih takoj 20 vrnem in peljem v Postojno! Sicer je pa g. Dekleva lahko tudi kaj dal, saj mu je menda mitnica, in še na tako lepem kraju, kakor je bila nekaj časa, že toliko dobesa, da se mu ni posebno poznalo. Sicer so pa pri nas tudi taki pogorelcji na razpolago, ki bodo povedali, da pri bogatem Deklevu niso ničesar dobili.

n Dekleva mora zmagati in bo tudi — ako uporabilo vsi »neodvisniki« to-le sredstvo. Dne 14. maja naj na vzvišenem prostoru prav blizu volišča izobesijo — kravji zvonec. Kdor bo imel veselje voliti Dekleva, naj malo pocuka in zvonec bo dal — glas, pa še glas volivca — pa sta dva glasova. Ni šment, da bi potem ne šlo! Baje bodo s tem poskusili v Št. Petru, kjer imajo še shranjen zvonec, s katerim je pokazal dr. Šusteršič delovanje »neodvisnikov«, kakor so Arko, Dekleva, Gruden itd. itd.

Iz starega trga pri Ložu.

n Veliko apneni peč sta zgradila v Ložu posestnika gg. Ivan Turk in Jakob Zubukovec. To je gotovo lep napredek že sam na sebi, pa tudi s stališča vsakdanje potrebe moramo pohvaliti apnenico, kakršne najbrže nimajo nikjer na Notranjskem. Zgrajena je po vzorcu zagorskih apnenic. Ker stoji peč na silno pripravljenem prostoru, komaj kakih 200 metrov od deželne ceste, in ker se tu lomi apnenec boljše vrste, je upati, da bo podjetje dobro prospevalo.

n Volivni boj za državnozborske volitve je v ložki dolini precej hud. Liberalci upajo, da bodo Deklevi pripomogli do mandata njegove štiridesetere krave. Zato vsi omamljivi od »upa zmage« hodijo od vasi do vasi ter vsiljujejo volivcem svojo modrost. Pa ne bo menda mnogo kruha iz sprljene liberalne mo-

ke. Pristaši S. L. S. prirejajo shode po vseh. Udeležba je prav mnogoštevilna. Ljudje vedno bolj spoznavajo liberalno golazen.

n Liberalne laži pri njihovi agitaciji niso le umazano podle, temveč kličejo celo po paragrafu državnega zakonika. Med drugimi je nam n. pr. znan slučaj, da je zagrizen liberalec prav po liberalno legal po bloški polici, da se je dr. Žitnik odpovedal kandidaturi. Namen je prooren: hotel je begati volivce. Moža — če je sploh tega imena vreden — opozarjam na § 6. drž. zak. št. 18 v varstvo volivne svobode. Naj nam volici sporočo takoj vse one liberalne agitatorje, ki hočejo na nepošten način vplivati na volivce. Takim tičem bomo že pristigli peruti.

n Liberalna otročarja starotrških liberalcev je v zadnjem času prikipela do vrhunca. Volivce farbajo, da Žitnik gotovo propade, in tudi sami kolikortoliko upajo, da zmaga Dekleva. Že se pripravljajo na to, kako bodo na 14. maja večer zažigali kresove Deklevi v čast. »A kaj, če propademo? Kaj bo s kresovi, kaj bo z raketi?« Ta negotovost jih muči. Pa jo hitro stuhtajo brihtne glavice, češ: Glejte, vi klerikalci, dajmo skupno prirediti kresove za 14. maja zvečer! Mi bomo tudi drva nosili, bomo tudi rakete kupili. Vi boste kurili kresove, ker bo zmagal dr. Žitnik, mi liberalci pa bomo pomagali zato, ker bo na 14. maja dan dobila v roke avstrijski parlament slovanska večina. — Pa recite, če ni to »kunstno«. Mi pa pravimo: Če bomo kresove kurili, jih bomo brez liberalne pomoči. Vi pa storite, kar hočete. Najbolj pametnega bo, če tisti večer sežgete še tisti prepereli liberalizem, kar ga bo ostalo do 14. maja.

n »Dr. Žitnik ni še ničesar dobrega storil«. To neresnico zlasti radi pogrevajo naši liberalci, zlasti par oseb med njimi. Mi jim svetujemo, naj vendar enkrat molče s to zlobno lažjo. Sicer jim bomo pokazali na neki osebi, ki sedi v starotrškem liberalnem »generalstabu« in zdaj prav nevaledno dela zoper našega poslanca, da je dr. Žitnik že precej dobrega storil. Odkritje črne nehvalednosti, s katero se sedaj liberalni agitator zaganja v Žitniku, mu gotovo ne bo ljubo. Zato: prst na usta in molči o Žitnikovi nedelavnosti!

Iz reške doline.

n Podpredsednik liberalnega političnega društva za Notranjsko, Rudolf Valenčič, po domače Fadguc iz Trnovega, je v preiskavi radi hudo delstva golufuje. Obdolžen je, da je v znani soniški razpravi dne 20. aprila v Ilirske Bistrici v dveh točkah krivo pričal.

n Malo kasno prihajamo s poročilom osmega občnega zборa »Gospodarskega društva v Trnovem«, ki se je vršil dne 7. aprila. Člani se zavedajo svoje stanovske organizacije in so se obilno udeležili občnega zborja. Bilo je do sto članov. Pri poročilu računskega zaključka so sledili vsi pazno in glasno odobravali delovanje zadruge. Razgovarjalo se je o marsičem. Veseli so bil nasprotniki pred dvema leti, ko se je govorilo, da se razpusti društvo. Ne bode se v žalost nekaterim. Vé se, da marsikoga bode v oči v lepih pozlačenih črkah napis vrhu hiše. Dokler so dobri in zvesti člani in se oklepajo čimbolj zadruge, gremo vedno naprej. Ljudstvo je zadovoljno, da ima svojo zadrugo in se kolikor mogoče ogiblje nasprotnikov. Prejemkov je imelo društvo 181.980 K 82 vin.; izdatkov je bilo 180.770 K 17 vin. Dobička ima letos 1.488 K 07 vin.

n Možje volivci! Zapišite na glasovnico takole kandidata Slovenske Ljudske Stranke: »Dr. Ignacij Žitnik, deželnji poslanec v Ljubljani.«

n O znan sodnjski obravnavi v Ilirske Bistrici, kjer je Fadguc propadel s svojo tožbo kot podpredsednik onega liberalnega političnega društva, ki vodi Dekleva kot medveda okrog, da pleše »neodvisnih kmetov« pesem, povsem molči. Ponižnost je sicer lepa reč, a tu je popolnoma neumestna, ker cela Notranjska vé, kaj so liberalci! Gospoda, čemu je vas neki sram priobčiti izid te sodbe?

n Možje volvci! Ne dajte se preslepit od raznih liberalnih agitatorjev, ki prihajajo sedaj k vam, češ, saj nimamo nič proti veri! Kdaj jih pa vidite skupaj z vami v cerkvi? Ti »neodvisni kmetje«, če bi bili kaj razsodni, bi se moralni ponižati k vam pravim kmetom, češ, mi smo zagrešili, ko smo se leta in leta lovili proti vam, vzemite sedaj nas v vašo sredo, da skupno zastopamo z vami vaše koristi. A delajo pa čisto nasprotno. Ti »neodvisni kmetje«, stari liberalci hočejo, da bi se vi njim sedaj udali, da bi se vi njim ponižali, čeravno ste v ogromni večini, a oni naj bi vas pa tlačili še naprej. Toda »neodvisniki«, mi smo popolnoma spregledali vaše nakane, le ostanite tam, kjer ste bili; v našem taboru za vas ni prostora; ker mrtvih ljudi, mi, ki se je nam zahotel čvrsto izvojevat še nadaljnih pravic, nočemo! Zato možje, v ogenj za dr. Žitnika, ki nam je izvojeval prvo pravico splošne volivne pravice, na podlagi katere bodemo dobili še druge!

Iz raznih krajev Notranjske.

n Iz Doleniega Logatca. Naši liberalci so neizrečeno veseli, ker so po velikem trudu klanškega Šuštarja in mnogih svojih zvilačah dobili v roke vodstvo mlekarne. Sami ne vedo, kako bi se pobahali v »Narodu«. Nam se pa dozdeva, da je prav brido za načelnika, ako mu udje, ki mleko donašajo, zaklječio: Muley ne bo blodil po našem mleku, raiše odstopimo! Toliko povem, da, ako bi odstopili vsi klerikalni zadružniki, bi še mlekarni ne imeli mleka, da bi ga pili, kaj bo pa potem za v Trst? Do zmage so jim pomogli največ taki, ki ne pošljajo niti kaplje mleka v mlekarino, na tudi taki, ki nimajo druge živali, kakor muhe v poletnem času in so se vpisali med podporne ude še le pred volitvijo. Na novo podpornih udov pa sedaj prav nič ne potrebujemo, ker je mlekarna že dobro ustanovljena in je tudi dobro napredovala pod vodstvom g. Fr. Maijadiča, kateremu bodi tukaj izrečena zahvala. Dasiravno ni gosnod klerikalnega mnenja, se je vendar tu izkaljal vsikdar poštenjaka. Drugače bo pa z novim načelnikom g. Mulejem. On bo pa že poskrbel, da bo narastlo prav veliko dobla, katerega je povsod dovoli, koder on gospodari. Le pridno donašajmo mleko, da bo on lažje »regiral«, saj tajnika ima prav izvrstnega v osebi g. Hodnika, kateri prav debelo gleda, pa vendar nič ne vidi, ker mu brani . . . , pa g. Tollazzi je tudi zraven, ki naj bi rajši pogledal malo v svojo prodajalno, v kateri je vse narobe in vedno dosti prostora, ako bi hotel kedo notri. Prav veliko imajo opraviti v »Narodu« tudi z našimi kandidati, katere smo jim stavili nasproti pri mlekarinskih volitvah 14. aprila. Kristanov Francelj, kakor ga oni imenujejo, ima precej več možganov v glavi kakor Hodnik in Tollazzilev Peri, zato bi on s svojimi odborniki veliko bolje vodil mlekarino, kakor pa jo bodo veleučeni liberalci. Zraven je pa tudi mladenič, da liberalci nima nobenega takega. On je trdnega katališkega prepričanja in vzuglednega življenja, kar pri nas največ velja. Pa tudi g. kaplan im je trn v peti, ker je vnet za ljudski blagor. Gospoda kaplana na njihove zabavljice prav malo žalijo, ker uživa ljubezen in spoštovanje vseh zavednih Logatčanov. Tudi to priporočim našim pobožnim liberalcem, naj le oni

molijo, če še znajo, za ljubo zdravje oči, pa ne k sv. Katarini, kakor oni svetujejo nam, am-pak k sv. Luciji, ker ona je pomočnica tistim, ki prav ne vidijo pa njo za pomoč prosijo.

g Iz Blok. Pazite možje, ko odhajate v Ameriko, komu izročite pooblastilo, de se vam kaj enacega ne pripeti, kakor se je v Ravnah zavoljo neke steze po dvorišču in po vrtu, kamor se hodi po vode in perilo prat. To jesen je začela braniti neka ženica, ko je z drvami založila pot, da se ni moglo hoditi do potoka, akoravno se je hodilo od kar pomimo, vedno v miru. Zavoljo steze se je začela pravda in je že 57 prič priseglo. Stroški so ogromni, ker zastopata to tožbo dva odvetnika iz Ljubljane.

Ne berite tega oglasa

Potem pa pripisite sami sebi, če čutite revmatičke bolečine, trganje po udih, glavo- in zobobol. Dvanajstotica za poskušnjo boli lajšajočega, zdravilnega, krepljivo učinkujoci Fellerjevega fluida s z. „Elsa fluid“, stane 5 kron franko. Odvajanje urejujejo, tek pospuščajo, bljuvanje in gorčico odstranjujajo Fellerjeve kroglice s z. „Elsa-kroglice“ 6 škatljic franko 4 K. Izdelovatelji E. V. FELLER v Štubici, trg Elsa št. 16 Hrvatsko. 387 VII

Krepkega učenca, 14 do 10 let starega sprejme takoj za **kovački obrtovan Mesojedec, kovač v Cerknici** pri Raketu. 1046 2-1

*Najlačje majhen sem mörig!
Pa sem lepo dubelih lic.
In ta sem le rato dobil.
Na sem Kathreinjovo kavo pil.*

Nihče naj bi ne pil močno razburajoče zrnate kave nemščane!

**Kathreinerjeva
Kneippova
zrnata kava**

sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redina in krvotorna spesi zdravje.

Oroke
bi bilo samo
je navajati
Kathreinerjeva
kave.

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“

Izide dné 16. maja 1907.

V Drag pri Zatičini tuk glavne ceste je

na prodaj hiša

št. 31 po domače pri „Ferberžarji“ z gospodarskim poslopjem in lepim vrtom, radi rodbinskih razmer. Poslopje je tuk tekoče vode in le pol km. oddaljeno od postaje Zatičina. Kupci naj se oglase ravnotam. 1024

Južno nemška predilnica

išče zdravega, oženjenega moža kot

mazača ali kurjača.

Predznanje ni potrebno. Stalna služba. Začetna plača 40 K v 2 tednih. Stanovanje z vrtom pri tovarni. Dobre šole v kraju. Selilni stroški se dajo prednjemoma. Ponudbe pod S. G. 7669 na Rudolf Mosse, Stuttgart (Württemberško). 1032 2-1

Vsem, ki se čutijo utrujene in bedne,

ali so nervozni in brez eneržije, da „Sanatogen“ nov živilenski pogum in novo moč. Sijajno potrdilo nad 5000 profesorjev in zdravnikov. Dobiva se v lekarnah in drožerijah. Brošure razpošilja franko in zastonj Bauer & Co., Berlin S. W. 48 in glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I.

695 4 4

Razpiusje se služba cerkvenika in organista

ki se lahko takoj nastopi. Plače 200 K več, kakor do sedaj.

Župni urad Janče, p. Litija.

1žepna ura zverižico 3 K

D. KESSLER, „Gloria - Export“. Krakov št. 705. Cenik zastonj in franko.

Travnik se proda zaradi zemljiških prememb ceste; na travniku raste več večjih hrastov. — Več pove J. Bizant v Preški, p. Medvode. 1010 1

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarinski praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo, včasom iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (usklin) na glavi, to je Kapilar št. 1. Cena (franko na vsako postoj): 1 lomček 3 K 60 v-2 lomčka 6 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekar na Pakracu št. 65. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 273 10-5

Vljudno se priporača .....

trgovina s klobuki in čevlji

Ivan Podlesnik ml.

Ljubljana, Starl trg štev. 10.

Velika zaloga. — Solidno blago. — Zmorne scene. . .

2178 52-32

Sprejmem takoj več krepkih

valencev za kovački obrt

14-15 let starih, poštenih starišev. Ivan Demšar, kovački mojster, Ljubljana. 667 5

2 enonad-stropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na Trnovskem pristanu št. 14 v Ljubljani. 284 4

Samo 6 dni Havre New-York

Francoska prekomorska družba. Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek. Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana, Dunajska cesta št. 18, nasproti znane gostilne pri „Figovou“. 2984 18-10

„Kunard Line“ Trieste-New-York je najpravljnejša, najcenejša in najboljša pot iz Ljubljane v severno Ameriko, ker ted ni delog trajne množne vožnje po raznih težavnih, nobenega presečovanja za prenovevanja in s potovalnostih stroškov naj potje. Pariski so prostorni, varni, skrabi in smudni; vozijo vsake 14 dni. Hrana in pohištvo najboljši. Pojasnila daje in karne prodaja glavni zastopnik. 2004 53

Andrej Odinssek, Ljubljana, Slovenske ulice 25, poleg cerkve Srca Jezusovega.

Postavno zavarovan.

Vsako ponarejanje kaznivo. Edino pristenje 85 17

Thierry-jew balzam

z zeleno znamko „redovnicu“. Cena 12 majhnih ali 6 dvojnah steklenic ali 1 velika specijalna steklenica s patent. zamaskom K 5 — franko.

Thierryjevo centifolijsko mazilo proti vsem se tako starim ranam, vnetjem, rastitvam, abscesom in oteklikam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3-60 se pošlje proti povzetju ali denar naprej. — Obe domači sredstvi sta po vso znani in slavni kot najboljši. Naročila se nasilavajo na:

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Ročaški Slatini. Brošura s tisoči originalnih pisem gratis in franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekarnah.

Schichtovo milo

Pristno le z imenom „SCHICHT“.

Prihrani
denar, čas
in delo.

ne škoduje periliu

Prihrani
trud in delo
koristi teda
tudi zdravju

Štirindvajset ur sem prej

Močno drgnila, a glej!

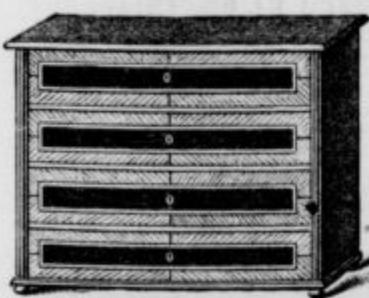
Jelenje čudovito milo

Me brž te muke je rešilo.

2442 2 b

Posestvo z vsemi pritiklinami zelo rodovitno v meri 18–20 oral blizu **Poličan na Štajerskem**, se proda po ceni, ker je lastnik prevzel drugo posestvo. Naslov se izve pri upravitelju „Domoljuba“. 104

FILIP FAJDIGA
zaloga pohištva
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 19
priporoča svojo veliko zalogo
raznovrstnega
pohištva

po najnižjih cenah.
660 4

Sprejme se več

drvarjev

proti dobrji plači za celo leto. Naslov: **Oskrbništvo graščine Boštanj**. Pošta: **Radna**, Kranjsko, železnična postaja **Sevnica** na Štajerskem. 924 5–3

!!Največji vspeh nove dobe!!
je sloviti

MINIOS-PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MIJLJONI!
Vpisana varstvena znamka.

Daje **snežno belo** in **popolno brez duha** perilo in izredno **varuje** platenino. Brez mila sode ali drugih pridatkov se rabi prav po navodilu. Pristen samo v Izvirnih zavojih z gorenjo varstveno znamko. 2197 16–14

250 gramov-zavoj po 16 vin.

500 " " " 30 "

1 kg " " " 56 "

Noben zavoj **brez** gorenje varstvene znamke **ni moj** izdelek in preti z njo nevarnost, da se pokvari perilo.

Dobiva se v vseh drogerijah, trgovinah s kolonijnim blagom, lekarnah in trgovinah z milom.

Na debelo pri L. Minlosu na Dunaju, I.
Möllerhustel 3.

Stopalnik, žličar za omoke, priprava za krompir vse 3 komade za **25 kr.** **Držalo za brisačo**, umetno izrezljano in vezeno s steklom **25 kr.**

Revolucijo

je provzročila velikanska kupčija naštetišč stvari po 25 kr. Do omogočim tudi onim, ki blivajo po deželi, nakup teh neverjetno cenik rečil, sem izdal cenike z nekaj tisoč naslikanimi stvari po 25 kr; vsakomur poštnine prost, kateri postane gotovo moj odjemalec.

dobiva se tudi blago po višji ceni. Razpoložjam te cenike na zahtevanje

844 4

Izvozna hiša Hermann Auer, Dunaj, IX./2. Nussdorferstr. 3.—X. (krščanska tvrdka).

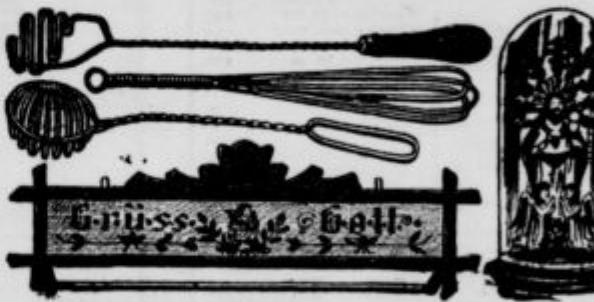
Slovenski pospeševalci brade

„Rapid“

profesorja Meunier, Pariz učinkuje čudovit na rast brk pri mladih in starih. —

„Rapid“ je s stališča sedanje vede najbolj izdelek na svetu. Pristen le na prodaj pri Kosmetični Versand, Dun. Novomesto štev. 12 po povzetju v tubah za le K 5 in 4 (pošta posebej). Doza za poskusnjo K 1:10, velika doza za poskusnjo K 1:50, franko proti vodoščitni denarju v znamkah. Gosp. J. K. v Ljubljani piše: Vaš sloviti „Rapid“ je čudovit učinkoval pri mojem bratu, ko je rabil povsem zastoj mnogo dragih sredstev, ima sedaj lepo ponosno brado.

Prosim, pošljite takoj dozo za K 3. 923 2–3

Svetle podobe v stekle
nem poklopu 15 cm vi.
soke prekrasne 25 kr.

**EAU DE COLOGNE
DE BRAZAY**

Najbolj priljubljen in najfinnejši toaletni predmet! 971

Radi svojega izredno finega in prijetnega vonja in izborne sestave prekosi vse druge kot Eau de Cologne znana toaletna sredstva. Intenzivno dleča. Osvežuje in krepi, (krepi klic) pomlja živeč. V steklenicah po 50 v K 1:—, 2:— in 4 krone. Dobiva se povsod, kjer pa ne, naj se naroči naravnost.

Brazay, Dunaj, III./2. Löwen-gasse 2 a.

Zlatna
Naobljž ūvirske ure, zlatina in srebrina se dobe po najnižjih cenah pri slovči domači tvrdki. 357 26–11

H. Suttner, urar
Ljubljana, Glavni trg, na-sproti rotova.

Prosim zahtevajte nov velik cenik, kateri je ravno izpel in se posilje zaston in pošt. prosto

Zahtevajte brezplačno dopošiljatev mojega ilustr. **cenika z nad 1000 slikami**. Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vzame nazaj za popolni znesek. 1057 3–1

Slika 1/2, nav. velikosti. Št. 365

srebrna dam-ska remont gl 3–50

Št. 322
srebrna moška
remont. 3–50

Št. 337
srebrna s sidro
15 kamnov gl 5.–
dvojni plăš gl. 6–50

Št. 341 srebrna s sidro
dvojni plăš
15 kamnov, posebno močna gl. 7–9–50

Anton Kiffmann

največja tovorniška za-loga ur, zlatnine in srebrnine. Izvoz v vse dežele. Maribor L 8. — Štajersko.

Bolezni v nogah

zdravi in razpošilja prospakte zastonj **Hauptmann**
v Chemnitz i Dresdnerstr. 13/L. na Saškem. 9303

I. kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklo

Aug. Agnola,

Dunajska cesta 13a, poleg Figovca' se priporoča prečiščati dobowični in p. s. slavn. občinstva za napravo cerkevnih oknov z umetnim steklarstvom ali slikanje na steklo, stavbenih del, napravo okvirov, itd. Itd. — Ima tudi v zalogi različno porcelansko in stekleno posodo za namizje gostiln in zasebnike, svetilke, okvire itd. po najnižjih cenah. — Narisi, čenki in proračuni na zahtevo zastonj, mnoga spričevala za dovršena dela so cenjenim odjemalcem v ogled na razpolago.

1804 52-33

Stampilije

vseake vrste,
paganir.
in numer.
stroje
kauč. tiskarn.
itd. dobavlja
v solidni iz-
vršitvi

421

J. Lewinson,
Dunaj 1/25, Adlergasse
Nr. 12. — Telef. 12179.
Filiala Odessa. Cenik
zastonj in franko. Za-
stopniki se isčejo.

Ne kupite nobene ure

dokler niste prejeli mojega ve-
likega cenika:

glđ. 1-50 glđ. 3-50

ustrelj. Beckopf ure	gl. 1-50
z dvodelnim pokrovom	4-
z 3 urem.	5-
plast. ključna ure	5-50
prave Beckopf-patent.	5-50
prave „Omega“	5-50
ureb. sklopne verificir.	1-
14karatne zlate ure	5-50
14karatne zlate verif.	10-
14karatni zlati pretvorni	2-
stenske ure 70 cm.	5-50
z bitjem liki zvezna	5-
z godbe	6-
z kuksivico	5-50
kuksinske ure	2-23
budilice	1-90
z posodilj. teče	1-60
z dvojnim zvoncem	1-50
budilice z bitjem in	
zvonjenjelikimi zvezni	2-50
Triletno pismo	
z jamešivo, za	
neprimerno denar nazaj.	
Razpoljite na novitetju.	

Maks Böhnel
urar, zaprtečen sodni emilce
Dunaj, VI., Margare-
thenstr. 27 (vlastobliž)

Zahtevate moj cenik z
2000 slikami zastonj in
poštne proste.

Ivan Savnik pri Besenčanu na Glavnem trgu v Kranju.

Priporoča svojo veliko zalogu vsako-
vrstnega frišnega blaga za moške in ženske
obleke, najnovejše mode po nizkih cenah.

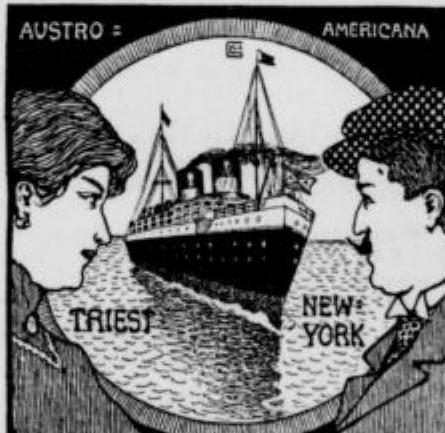
Velika zaloga židanih in volnenih rut,
židanih šerp ter vsakovrstnih potrebščin za
živilje in krojače po tovarniških cenah. Na za-
htevo se dopošljajo tudi vzorci. 501 10-9

A. Sušnik

Zaloška cesta štev. 21, Ljubljana.

Trgovina špecerijskega blaga, moke, špirita, žganja in raznovrstnih barv. — Ob času setve garantirano kaljiva semena, kakor detelja, tra-va, pesa itd. Zaloga raznovrstnega železa, železniških, traverz, Roman in Portland cementa, štedilnikov, peči, okov za okna in vrata, koton vltih in bakrelnih, mrež za ograjo, pozlačenih nagrobnih križev, tehnič. utež, pump in cevi za vodnjake, sploh vse železnine po najnižji ceni. — Velika zaloga poljedelskih strojev: mlatilnic, slamoreznic, plugov itd. 355 18-6

Dobra postrežba, nizke cene.

Potniki v Ameriko
Nateri želijo dobro, po ceni in
za nesljuče potevati naj se obrnejo
na Simona Skmetza
v Ljubljani Holodverske ulice 20.
Začetvena Pejasnila dajo se brezplačno.

Najboljše domače krepčilo za želodeco

(katero tudi gospodje zdravniki radi vživajo) je

Rustilinski liker „FLORIAN“

ed rustilanske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Dobi se pri vseh boljših trgovcih.

Varujte se, da ne boste prevarjeni s
kakim drugim, slabim izdelkom!

Pristno je samo blago pod imenom
„FLORIAN“ iz Ljubljane. 2537

Največja, najboljša tovar-
niška zaloga ur, zlatnine, srebr-
nine, china srebra in dragocenih
kamenov. 539 21-4

Prodaja le 1. vrste blaga.

Nižje vrste blaga se ne razpe-
čava. Zadovoljujem se z malim
dobičkom

Cenike pošiljam zastonj in po-
štine prosto.

Kupujem tudi staro zlato in
srebro po najvišji dnevni ceni

Fr. Čuden

urar, Prešernove ulice v Ljubljani

nasproti frančiškanskega mosta.

Eksportna trgov. na vse dele sveta.

Pozori! Čitali! Pozori! Slavonska biljevina

Ta je napravljena iz najboljših gorskih
zelišč — ter se izvrstno in z najboljšim
uspehom uporablja proti zastarelemu kašlu
— bolih v prsih, — prehlajenju v grlu,
hripcnosti, težkem dihanju, astmi — plju-
nem kataru, suhem kašlu, tuberkulozi itd. itd.

Delovanje Izborne, vspeh siguren.
Cena je franko na vsako pošto za 2
steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K
80 vin. po povzetju all če se pošlje
denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
se ne pošilja. Prosimo, da se naroča narav-
nost od:

2443 20-14

P. Jurišića, lekarnarja
v Pakracu št. 65. (Slavonija).

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

spekarna in tovarna peči, nudijo vsako poljubno množino patent.

zarezanih strešnikov

Sistem „Marzola“ (Strungfalzziegel) Sistem „Marzola“

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najljubičnejše, najcenejše in najpriprestejše strešno kritje.

Vsek strešnik se zamore na late pribiti all pa z žico privezati,
kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru
in burji. — Vzorce in prospakte pošljemo na željo brezplačno.

Takoščenja in najzanesljivejša postrežba. 854 4
Sprejmejo se zastopniki. Sprejmejo se zastopniki.

